

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2010

Pavel Kubíček

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury
Katedra sportů

Specifika herního výkonu ve fotbalu v rozestavení 4-3-3

Bakalářská práce

Autor: Pavel Kubíček, MST
Vedoucí práce: Mgr. Radim Weisser
Olomouc 2010

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení autora:	Pavel Kubíček
Název bakalářské práce:	Specifika herního výkonu ve fotbale v rozestavení 4-3-3
Pracoviště:	Katedra sportů
Vedoucí bakalářské práce:	Mgr. Radim Weisser
Rok obhajoby bakalářské práce:	2010

Abstrakt: Bakalářská práce se zabývá současnými trendy ve fotbale. Shromažďuje poznatky o vývoji herních systémů ve fotbale od vzniku do současnosti. Analyzuje poznatky zaměřené na obrannou a útočnou fázi v moderním fotbale, specifické pro rozestavení 4-3-3. Popisuje metodiku tréninku útočného a obranného systému a jejich přechodů pro zmiňované rozestavení. V práci uvedené poznatky mohou být využity při vytváření metodického materiálu pro školení na trenérských fotbalových licencích.

Klíčová slova: Fotbal, herní systém, rozestavení 4-3-3, útok, obrana.

Souhlasím s půjčením závěrečné písemné práce v rámci knihovnických služeb.

Bibliographical identification

Author's first name and surname: Pavel Kubíček

Title of the master thesis: Specifics of game performance in football disposition 4-3-3

Department: Katedra sportů

Supervisor: Mgr. Radim Weisser

The year of presentation: 2010

Abstract: The bachelor's work is focusing on the modern trends in the development in the playing systems in football from its origin to the present. It analyzes the findings focused on the defensive and offensive phase in modern football that are specific for the disposition 4-3-3. It describes the methodology of the training of offensive and defensive system and their changeover for the above mentioned disposition. The findings from this bachelor's work can be used for creating methodological material for seminars at football licence courses.

Keywords: Football, game performance, playing system, disposition 4-3-3, attack, defence

I agree the thesis paper to be lent within the library service

Prohlášení autora:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně pod vedením Mgr. Radima Weissera, uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 30. 4. 2010

Pavel Kubíček

Poděkování

Děkuji Mgr. Radimovi Weisserovi za pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování bakalářské práce a Markovi Fialovi za pomoc při překladu literatury.

1 ÚVOD	9
2 PŘEHLED POZNATKŮ	10
2.1 Objasnění pojmů systém a herní systém	10
2.2 Vývoj herních systémů – rozestavení hráčů.....	11
2.3 Základní charakteristika herního systému 4-3-3	16
2.4 Útočná fáze obranné formace.....	17
2.4.1 <i>Typologická skladba.....</i>	<i>17</i>
2.4.2 <i>Moderní elementy útočné fáze obranné formace</i>	<i>17</i>
2.4.3 <i>Element přechíslení.....</i>	<i>18</i>
2.5 Útočná fáze tříčlenné středové formace	19
2.5.1 <i>Rozestavení středové formace</i>	<i>19</i>
2.5.2 <i>Úkoly středové formace.....</i>	<i>20</i>
2.6 Útočná fáze útočné formace	20
2.6.1 <i>Rozestavení útočné formace</i>	<i>21</i>
2.6.2 <i>Úkoly útočné formace.....</i>	<i>21</i>
2.7 Organizace obranné fáze	22
2.7.1 <i>Zónová obrana</i>	<i>22</i>
2.7.2 <i>Obranné úkoly hráčů obranné formace v zónové obraně.....</i>	<i>23</i>
2.7.3 <i>Obranné úkoly hráčů středové formace v zónové obraně.....</i>	<i>23</i>
2.7.4 <i>Obranné úkoly hráčů útočné formace v zónové obraně.....</i>	<i>24</i>
3 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE.....	25
3.1 Hlavní cíl	25
3.2 Úkoly bakalářské práce	25
4 METODIKA	26

5 VÝSLEDKY A DISKUZE	27
5.1 Metodika nácviiku a herního tréninku v útočné fázi	27
5.2 Možnosti řešení útočné fáze	32
5.3 Optimalizace řešení ve vztahu k soupeři	35
5.3.1 Optimalizace řešení proti rozestavení 4-4-2	35
5.3.2 Optimalizace řešení proti rozestavení 4-3-3	37
5.3.3 Optimalizace řešení proti rozestavení 4-3-1-2 - diamant	39
5.3.4 Optimalizace řešení proti rozestavení 3-4-1-2	40
5.4 Metodika nácviiku a herního tréninku v obranné fázi	42
5.5 Možnosti řešení obranné fáze	44
5.5.1 Možnosti řešení proti rozestavení 4-4-2	44
5.5.2 Možnosti řešení proti rozestavení 4-3-3	45
5.5.3 Možnosti řešení proti rozestavení 4-3-1-2	46
5.5.4 Možnosti řešení proti rozestavení 3-4-1-2	47
5.5.5 Možnosti řešení proti rozestavení 5-3-2	48
5.6 Přejchody mezi obrannou a útočnou fází hry	49
5.6.1 Zásady činnosti při získu míče	49
5.6.2 Zásady činnosti po ztrátě míče	50
6 ZÁVĚRY	51
7 SOUHRN	52
7 SUMMARY	53
8 REFERENČNÍ SEZNAM	54

1 ÚVOD

Fotbal nepochybně patří k nejpobulárnějším sportovním hrám na světě. Můžeme s jistotou říct, že si přízeň miliónů lidí po celém světě získává především svojí neopakovatelnou atmosférou.

To, co moderátoři, a nejen oni, nazývají kořením fotbalu, jsou góly. Jako jídlo bez koření bude vždy fádni, tak i fotbal bez gólů není tím, co baví lidi. Když se podíváme do historie, tak nebudeme vycházet z úžasu, protože herní systémy byly na počátku založeny na totální ofenzivě a hrálo se v systémech, kdy bylo no hřišti např. pět útočníků, tři záložníci a jen dva obránci.

Bohužel fotbal během vývoje přinesl několik vln, kdy se naopak pět hráčů pohybovalo v obraně a v útoku bojoval pouze jediný hráč. V těchto systémech dominovalo bránění a principem hry bylo nedostat gól. Pověstným v tomto směru bylo například italské Catenaccio.

V dnešním fotbale naštěstí většinou dominují týmy, které chtějí hrát ofenzivně a jejich cílem je dávat góly a především bavit lidi. Jmenovat bychom mohli ty, kteří vyhrávají tituly ve svých zemích a také jsou úspěšné na mezinárodním poli. Barcelona, Real Madrid, Arsenal Londýn, Manchester United, Chelsea, Bayer Mnichov, Inter Milán a další. Drtivá většina těchto týmů hraje systémem 4-3-3 nebo používá různé varianty vycházející z toho základního rozestavení. Právě proto, že moderní fotbal patří tomuto rozestavení, zvolil jsem si herní výkon v rozestavení 4-3-3 jako téma mé bakalářské práce.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Objasnění pojmů systém a herní systém

Systém je podle Ondřeje (1990) základní způsob hry celého mužstva. Označujeme ho podle základního rozestavení hráčů, které vyplývá z herních úkolů v obranné a útočné fázi hry z hlavního taktického plánu pro utkání.

Tato definice, kdy byl pojem systém hry ztotožňován s pojmem základních rozestavení hráčů, již neplatí. Podle Bedřicha (2006) však mělo v historickém kontextu své opodstatnění. V současné moderní teorii fotbalu vysvětlují tyto pojmy z jiných aspektů, takže již není možno systém hry se základním rozestavením hráčů zaměňovat. Nyní se klade důraz na obsah činnosti hráčů v obranné a útočné fázi hry a tato činnost se stala pojmem dominantním nad formou tj. rozestavením hráčů. V současné době pod pojmem hry rozumíme systém útočné a obranné.

Herní systém jako model hry vychází z využití hráčů ve zcela přesně definovaných a určených funkcích. Efektivnost herních činností a dočasné změny v rozestavení hráčů chápeme jako pružnost tohoto systému. Herní systém z hlediska taktického, technického, psychického a kondičního pomáhá celému týmu i jednotlivým hráčům k překonání krizové fáze herního děje v útočné i obranné fázi hry a zdokonalování herního výkonu (Bedřich, 2006).

Lančí (1987) systémem hry rozumí základní způsob hry celého mužstva. Představuje pouze rámcovou osnovu hry, její reálnou podobu však vytvářejí hráči svou tvůrčí činností, iniciativou a přístupem ke hře. Je charakterizován základním rozestavením hráčů po hřišti, kteří plní rámcové úkoly. Musí zajišťovat organizaci hry rovnoměrné obsazení hrací plochy, rovnoměrné zatížení všech hráčů v poli, usnadňovat hladký přechod z obrany do útoku a naopak.

Dnes je pro hru charakteristické, že se základní rozestavení hráčů během utkání pružně a dynamicky mění. Proto není možné opisovat základní rozestavení hráčů v herním systému, ale je nutné určovat znaky organizace hry v obranných nebo útočných herních systémech. Pro úroveň hry týmu a celkový herní projev je rozhodující obsah a kvalita

provedených herních činností a ochota hráčů zapojit se v obranné i útočné fázi. Změny v základním rozestavení můžeme vidět i v průběhu jednoho utkání (Bedřich, 2006).

2.2 Vývoj herních systémů – rozestavení hráčů

V počátcích fotbalu žádné uspořádání hráčů na hřišti neexistovalo, jelikož nebyly definovány ani jejich pozice. Rozestavení hráčů se podobalo rozestavení ragbyovému. Hráči pouze bojovali, jejich technika byla na nízké úrovni, převládala individuální herní činnost s uplatněním síly rychlostí běhu a síly kopu (Bedřich, 2006).

Příchodem prvních fotbalových pravidel, která zakázala hru rukou s výjimkou brankáře, určily rozměry hrací plochy a počty hráčů, se zrodil v roce 1863 v Londýně první herní systém 1-9. Postupně dále Skotové v roce 1870 posunuli dva hráče níž do středu pole a vznikl systém 1-2-7. Začal se tak rozvíjet význam týmové hry a spolupráce hráčů prostřednictvím přihrávek. V roce 1873 v zápase Anglie a Skotska nastoupili Angličané v rozestavení 2-1-7 a Skotové stáhli dalšího hráče pro potřeby vyvážení hry do rozestavení 2-2-6 (Borbély, 2006).

Postupem vývoje diferenciací funkcí jednotlivých hráčů se dospělo k vzniku pyramidového herního systému s rozestavením 2-3-5. Ve hře byla převaha útoku nad obranou dirigovaná středním útočníkem a velmi často vedená po křídlech podporovaná hrou spojek. Ve hře docházelo velmi často k porušování pravidla o postavení mimo hru, protože museli být mezi brankovou čarou a hráčem přijímajícím přihrávku tři hráči soupeře, aby mohla být branka uznána (Lančí, 1987).

Obrázek 1. Pyramidální systém (www.fotbal-trenink.cz)

Další úprava pravidel o postavení mimo hru v roce 1907, kdy začal platit ofsajd pouze na soupeřově polovině, znamenala změnu v rozestavení. Zformoval se systém 2-3 - 2-3 a začaly se vytvářet podmínky pro zlepšování taktické inteligence obránců. V roce 1925 další změna pravidla o ofsajdu přinesla velké změny. Tato úprava snížila počet hráčů soupeře potřebných mezi brankovou čarou a přihrávku přebírajícím útočníkem. Dříve to byli 3 hráči a po této změně 2, což platí do současnosti. To ještě zvýraznilo dramatickost

hry a zatraktivnilo výkony hráčů, zrychlila se útočná hra do hloubky, která převládla nad pomalým a komplikovaným vedením útočných akcí (Borbély, 2006).

V roce 1927 manažer družstva Arsenalu Herbert Chapman ve snaze vyrovnat převahu útoku nad obranou provedl některé změny v rozestavení hráčů. Oba krajní obránce vysunul k pomezím čarám, kde obsazovali soupeřova křídla. Před střed branky posunul do té doby ofenzivního středního záložníka a tak vzniklo rozestavení WM (Lanči, 1987).

Charakteristickým rysem tohoto tří obráncového systému byla změna z územní obrany na obranu osobní. Ta měla vliv na techniku útočících hráčů, protože již neměli tolik času, aby zpracovali míč, přihráli nebo vystřelili. Pokud se chtěli proti osobní obraně prosadit, museli ovládat míč v pohybu. To přineslo vyšší nároky na fyzickou kondici a lepší kondiční přípravu (Matoušek, 1973).

Obrázek 2. WM systém (www.fotbal-trenink.cz)

V roce 1950 pozměnilo národní družstvo Maďarska úspěšný systém 3-2-3-2 a vytvořili ve středové formaci 5 ti úhelníkové rozestavení, kde se dva hráči středové formace zaměřovali na podporu obranné formace a dva krajní středopolaři a středový ofenzivní záložník propojovali hru s útočnou formací (Borbély, 2006).

Maďaři vycházeli z pohyblivé kombinační hry v útočné fázi založené na překvapivé výměně míst ve středním pásmu před soupeřovou brankou. Dokázali tak, že tříobráncový systém je zranitelný což vedlo ke stažení jednoho ze záložníků do obranné formace a úplně se změnil způsob hry celé obrany. Ukázalo se totiž, že proti pohyblivé hře útoku není osobní obrana účelná, protože důsledného osobního obsazování využívali útočníci k tomu, aby odvedli obránce z jeho prostoru, který se tak otevřel pro další spoluhráče. Proto se osobní obrana tříobráncového systému začíná měnit v obranu kombinovanou (Matoušek, 1973).

Na mistrovství světa v roce 1958 se díky Brazilcům naplno prosadilo ofenzivní herní pojetí v rozestavení 4-2-4. Z tohoto rozestavení Brazilci plynule přecházeli při bránění na systém 4-3-3 zatažením krajního útočníka do středové formace. Převratnější však bylo, že v defenzivní taktice se objevil nový způsob tzv. zónového bránění a hra formací v linii. Předmětem defenzivního úsilí už nebyl dopředu určený hráč, ale pokrytí určitého herního prostoru. Začali se objevovat prvky zdvojování v obranné fázi hry (Borbély, 2006).

Obrázek 3. Systém 4-2-4 (www.fotbal-trenink.cz)

Švýcaři naopak vyvinuli tzv. „zámek“ - neboli Le Verrou (1-3-2-4), kdy při bránění křídla soupeře bránili krajní záložníci, střed bránili obránci, jedna ze spojek hrála vedle středového záložníka a jeden z obránců hrál v roli podobné liberu. Helenio Herrera švýcarské pojetí ještě vylepšil a jeho herní systém 5-3-2 dostal název „catenaccio“ - „velký řetěz“. Vznikl tak silný obranný tým, obvykle na úkor útoku. Hlavní úlohu v této formaci hraje zametač, tým spoléhal na rychlé brejky malého počtu útočníků (Bedřich, 2006).

Brazílie dominovala a udávala tón i v následujících letech, i když přešla na formaci 4-3-3 se zabezpečením středu hřiště a vytvářením vhodných podmínek pro kombinační hru hlavně mezi obranou a zálohou. Do útočné fáze se zapojovali též krajní obránci. O podobné pojetí se snažily i týmy Itálie, Německa a Anglie, ale nikdy nedosáhly brazilské dokonalosti. Jedním z důvodů, proč tomu tak bylo, byla trojice útočníků, kterými Brazilci disponovali: Jarzinho – Pelé – Tostaõ (Bedřich, 2006).

Obrázek 4. Systém 4-4-3 (www.fotbal-trenink.cz)

Nadvládu Brazilců od roku 1958 do roku 1970 na mistrovstvích světa narušili pouze Angličané pod vedením trenéra Alfa Ramseye. Na domácím šampionátu roku 1966 uspěli s rozestavením 4-4-2 příležitostně 4-3-3. Hra se stala příliš defenzivní se silně obsazeným středem a omezila hru na křídlech. Přechod do útoku byl postupný nebo i rychlý v souvislosti s úrovní organizace soupeřovy obrany. Do útočné fáze se zapojovaly všechny formace, ale úspěšnost byla závislá především na individuálních schopnostech dvou útočníků. Ti potřebovali vydatnou podporu středových hráčů (Bedřich, 2006).

Situace se systémy se v dalších letech stabilizovala a již mužstva na MS v Německu a následně v Argentině ukazovala úspěšnost kombinované obrany s liberem, i když s různou modifikací rozestavení hráčů od Německa 1-4-3-2, Polska 1-3-3-2-1 až po 3-2-3-2, se kterou nastupovali Holanďané. Ti se pod vedením trenéra Rinuse Michelse prezentovali vlastní filosofií tzv. totálním fotbalem. Jeho filosofie nerozlišovala mezi jednotlivými rolemi hráčů, všichni museli být schopni bránit i útočit podle situace na hřišti. S touto novinkou přivedl Michels Ajax v roce 1971 k vítězství v PMEZ a reprezentací Nizozemska ke stříbru na MS 1974 (Macho, 1996).

Na MS 1982 ve Španělsku se začaly pomalu prosazovat současné tendence a některá mužstva přišla s formací 3-5-2. Argentina reagovala na hru soupeře se dvěma útočníky jejich osobním bráněním dvěma středními obránci, které jistilo libero. Krajní obránci se posunuli do záložní řady a těžiště aktivního bránění se posunulo ke středové čáře respektive i na polovinu soupeře. A když navíc měli Argentinci ve svém středu takovou individualitu, jako byl Maradona, nikdo se nedivil, že vyhráli v roce 1986 MS v Mexiku a o čtyři roky později v Itálii postoupili do finále. Šampionát v Itálii v roce 1990 byl prvním, i když nesmělým, kde se objevilo rozestavení 4-4-2 se čtyřmi obránci v linii (Skácel, 2005).

Na mistrovství světa 1994 hráli Brazilci v rozestavení 4-4-2 při čemž využívali šířky i hloubky hřiště v útočné fázi hry. Před zónově bránící obrannou řadou operoval zametač středové formace, z kterého se postupně vyvinul tzv. defenzivní štít.

Obrázek 5. Rozestavení hráčů 4-4-2 (www.fotbal-trenink.cz)

Následující roky nepřinesly zásadní novinky ve vývoji formací. Trenéři se pouze snažili rozestavení se čtyřmi obránci v řadě zdokonalovat jak v obranné fázi, tak i v útočné fázi. Někteří nadále preferovali vzhledem k typologii hráčů rozestavení 3-5-2 s liberem (Bedřich, 2006).

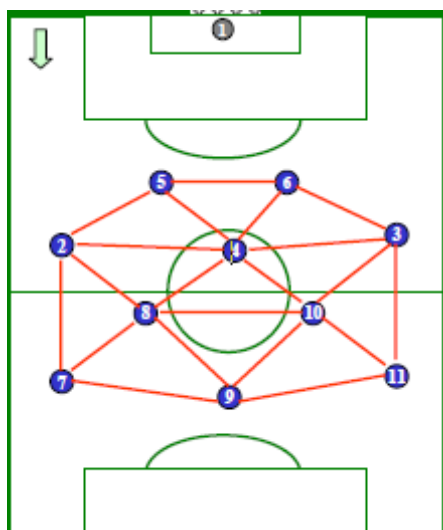
V roce 1996 vyhrál Juventus Turín ligu mistrů se systémem 4-3-3 s obrannou a středovou formací v řadě a důsledným defenzivním tlakem zejména ve středu pole. Typickým znakem herního projevu bylo využívání vertikálních prostorů a krajními obránci při podpoře útočné fáze hry. Tuto formu nadále rozvíjeli Francouzi, když v roce 1998

na svém mistrovství světa hráli se dvěma defenzivními záložníky a dvěma stáhnutými útočníky takže toto rozestavení vyznívalo jako 4-2-1-2-1 (Borbély, 2006).

V roce 2002 ukázali Brazilci rozestavení 3-6-1, které vycházelo z jejich vlastní tradice, kde tři střední obránci v řadě a dva štítovní záložníci tvořili tzv. defenzivní jádro. Ve středové formaci dále operovali dva krajní hráči po celé hloubce vertikálního prostoru a dva ofenzivní středopolaři, kteří měli maximum herní svobody, kterým umožňoval využít kreativní herní potenciál ve prospěch mužstva (Borbély, 2006).

2.3 Základní charakteristika herního systému 4-3-3

Pro tuto formaci je charakteristické rovnoměrné, optimální rozložení sil v prostoru. Samotné rozestavení vypadá velmi ofenzivně a mužstva praktikující tento systém musí mít ve svém středu technicky i takticky vybavené hráče. Už samotná čtveřice obránců musí mít vyváženou obrannou i útočnou činnost, aby byli schopni se zapojit do kombinace. Před čtyřčlennou obrannou řadou operuje trojice kreativních středových záložníků, z nichž jeden nebo dva mají defenzivní úkoly. Tito hráči mají vytvořeny vhodné podmínky pro kombinační hru. Trojice má svůj herní prostor převážně ve středním pásmu mezi vlastním a soupeřovým pokutovým územím a prostory u postraních čar nechává volné pro krajní obránce a křídla. Trojici útočníků tvoří dvě křídla s rychlostními schopnostmi a jeden střední hrotový hráč vyšší postavy. Popřípadě to jsou dva útočníci pohybující se na ofsajdové hraně s jedním zadním útočníkem, který tvoří jakousi spojnicí s trojicí záložníků (www.fotbal-trenink.cz).

Obrázek 6. Rozestavení 4-3-3 (Lucchesi, 2004)

Podle Lucchesiho (2004) je tento herní systém typický vytvářením trojúhelníků a pro ofenzivu vhodných řetězců. Řetězcem rozumí malé skupiny hráčů, kteří díky základnímu rozestavení mohou vytvořit útočné kombinace.

2.4 Útočná fáze obranné formace

2.4.1 Typologická skladba

Podle Borbélyho (2006) je v obranné formaci velmi důležitá její typologická skladba, která následně bude ovlivňovat herní potenciál v útočné fázi hry. Při čtyřčlenné obranné formaci může trenér zařadit zejména na kraje formace dva ofenzivně laděné obránce. Naproti tomu tříčlennou obrannou formaci bude obtížné obsadit ofenzivním hráčem.

Borbély (2006) definoval následné ofenzivní úlohy pro obránce:

Krajní obránce musí vyhledávat volný prostor, aktivně se zapojovat do útočné fáze především vytvářením přečíslení při postraních čarách a neustále spolupracovat se středovou formací.

Střední obránce musí podnikat plynulé útočné manévry, podporovat hráče středu pole napomáhat plynulosti hry v iniciačních fázích útočení. Zapojovat se při ofenzivním řešení standardních situací a precizními hloubkovými přihrávkami iniciovat fázi zahájení hry.

2.4.2 Moderní elementy útočné fáze obranné formace

Ve fotbale je ofenziva dle Borbélyho (2006) často tématem herního projevu a jeho úzká souvislost s rozestavením mužstva a jeho jednotlivých formací. Základním požadavkem pro ofenzivu je její hloubkové zaměření.

Obranná formace využívá následné útočné herně-taktické prostředky:

- opakované hloubkové a diagonální útočné přihrávky na překonání herní zóny,
- vystupování o zónu – vertikální koordinace dvojic, trojic,
- záměrné otevření a využívání krajních vertikálních prostorů na úrovni mezihry a finalizace útoku,
- systematické ofenzivní přečíslení v prostorech vedení útoku,
- vnášení herních impulsů do útočné hry mužstva s hráči obranné formace,
- manévrování na úrovni hloubky i šířky útočení,
- překvapující účast na finále útočení z druhé linie v centrálních vertikálách útočné zóny.

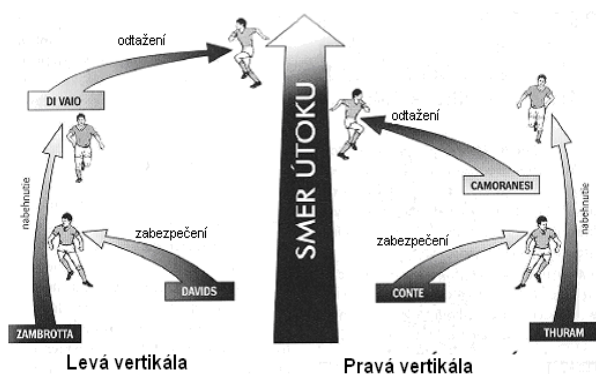
2.4.3 Element přečíslení

Právě aktivní úloha obránců v útočné fázi, prostřednictvím vystupování o zónu a nasazování hlubkových pohybových manévřů (vertikálních i diagonálních), umožňuje jeho účast v průběhu útočení. Proto dle Borbélyho (2006) vertikální vybíhání obránců, zkoordinované a záměrně zakomponované do ofenzivně pohybového projevu celého mužstva, umožňuje vytvořit takové herní sekvence, kde se rozhodujícím prvkem stává přečíslení bránícího soupeře a vytvoření dočasně početné převahy v aktuálně rozhodujících prostorech pro efektivní vedení útoku. Proto je krajní obránce základem moderní ofenzivy mužstva.

V systémech se čtyřmi obránci se klade velký důraz na úroveň spolupráce “vertikálního tandemu“ (krajní obránce, krajní středový hráč a křídelní útočník). Právě tato spolupráce je často základem zónového posunu krajních obránců. Příkladem aplikace je typická hra Juventus Turín, kde ofenzivu v krajních prostorech hrací plochy zabezpečují krajní obránce po předchozím uvolnění prostoru od krajních útočníků (obr. 7 a 8)

Obrázek 7. Rozestavení Juventus Turin (Borbély, 2006)

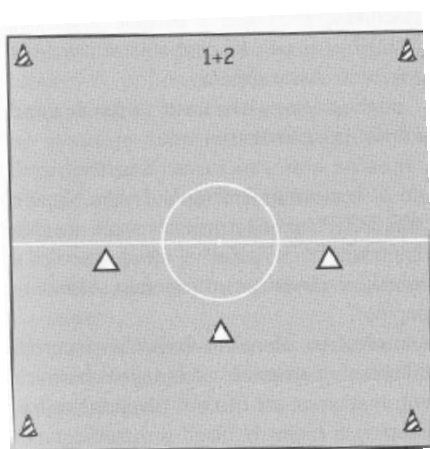

Obrázek 8. Pohyb hráčů v krajních prostorech (Borbély2006, upraveno)

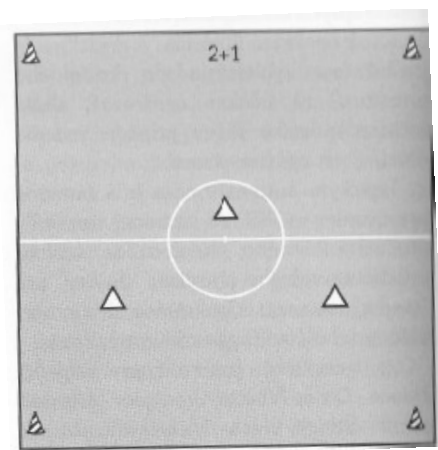
2.5 Útočná fáze tříčlenné středové formace

2.5.1 Rozestavení středové formace

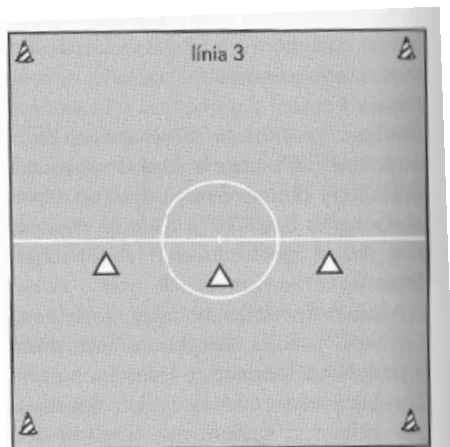
V rozestavení středové řady mívá jeden či dva hráči výraznější defenzivní úkoly, ale může se vyskytnout i rozestavení v linii s vyváženými úlohami všech tří hráčů. Hráči středové formace jsou odpovědní za pružné udržování kompaktní obrany s obrannou i útočnou formací.

Obrázek 9. Rozestavení středové řady s jedním defenzivním záložníkem (Borbély, 2006)

Obrázek 10. Rozestavení středové řady se dvěma defenzivními záložníky (Borbély, 2006)

Obrázek 11. Rozestavení středové řady v řadě (Borbély, 2006)

2.5.2 Úkoly středové formace

Podle Borbélyho (2006) spočívá ofenzivní podpora mužstva v:

- vytváření prostoru v středové zóně pozičním postavením pro otevření možnosti kombinací s obranou zónou,
- vedení útoku a propojení s útočnou formací nejen herním obsahem, ale i fyzickou podporou při finalizaci útoku,
- nabídce určujících impulsů pro konstrukci a finální zakončení útočné akce, ve výběru prostorového umístění útočné akce.

2.6 Útočná fáze útočné formace

Pro ofenzívu mužstva jako takovou není rozhodující počet útočníků v útočné formaci základního rozestavení, ale schopnost dostatečného počtu hráčů útočícího mužstva participovat na zahájení, v přípravě vedení a dovršení útočného snažení mužstva. Účast hráčů na jednotlivých subfázích útoku je proto rozhodujícím faktorem ofenzivity mužstva. Z tohoto pohledu je početnost obsazení útočné formace druhořadá. V souvislosti s uplatňovaným s ofenzivním herním systémem a způsobem hry v útočné fázi je třeba připomenout důležitost faktoru typologické skladby jednotlivých formací a typologií hráčů jako takových. Souvisí to zejména s okamžikem změny herní fáze ať už z obranné na útočnou nebo opačně (Borbély, 2006)

2.6.1 Rozestavení útočné formace

Při obsazení útočné formace třemi útočníky se již většinou nepočítá s dalším doplněním, ale spíše se jedná o záměny hráčů prostřednictvím typických ofenzivních forem, jako jsou rotace útočících hráčů, vertikální a horizontální, výměna s ofenzivními hráči středové formace a kombinace dvou či třech uváděných manévrů (Borbély, 2006).

Vysoká variabilita ofenzivních pohybů je předpokladem nepředvídatelnosti ofenzivy snížené čitelnosti pohybu (Lucchesi, 2004).

2.6.2 Úkoly útočné formace

Podle Lucchesiho (2004) musí hráči útočné formace plnit následující úkoly:

Střední útočník

- tvoří oporu pro hloubkové přihrávky ze středové nebo obranné formace,
- kombinace s křídelnými hráči,
- vytvoření hloubky hracího pole,
- kombinace s hráči středové formace,
- obcházení, střelba.

Křídelní útočník

- vytvoření šířky hracího pole pro lepší prostor pro kombinaci,
- kombinace s hráči středové a obranné formace,
- obcházení, střelba,
- záměna místa se středovým útočníkem i ofenzivními hráči středové i obranné formace.

2.7 Organizace obranné fáze

Charakteristickým znakem všech systémů je kolektivní způsob hry a spolupráce všech hráčů. Do každé fáze hry, ať v útoku nebo v obraně, se musí zapojit všichni hráči přímo nebo nepřímo ať už kolektivně - herními kombinacemi (HK anebo individuálně - herními činnostmi jednotlivce (HČJ). V moderních obranných systémech to platí dvojnásob (Lanči, 1979).

Při organizaci obranné hry současném fotbalu se všichni hráči mužstva zapojují do obranné činnosti ihned po ztrátě míče. Každý hráč musí ovládat, vzhledem k současným požadavkům hry, technickou i taktickou stránku všech obranných herních činností jednotlivce, zásady spolupráce v kombinacích a možnosti jejich uplatnění (Votík, 2003).

V rámci kolektivní obrany a to v kterémkoli systému má každý hráč určenou svou funkci, která je v souladu s funkcemi ostatních hráčů.

Kolektivní obranu dělíme na:

- zónovou (územní obranu),
- osobní obranu,
- kombinovanou obranu (Kačáni, 1982).

2.7.1 Zónová obrana

Důležitým prvkem podle Lančiho (1979) je požadavek na kompaktnost mužstva. To znamená, že všichni musí být zapojeni do obranné fáze hry. Nezapojí-li se některý z hráčů do obrany, vznikají v obranné formaci mezery a zóna ztrácí na soudržnosti a celistvosti. Hráč také musí v těžišti hry, tj. kde se pohybuje míč, vyvinout nejvíce aktivity.

Při aplikaci zónové obrany každý hráč zodpovídá za určitý prostor, umožňuje postupné přebírání a zajišťování hráčů soupeře. Vyžaduje od hráčů vysokou úroveň taktického myšlení a orientaci v prostoru (Bedřich, 2006).

Charakteristickými znaky zónové obrany podle Bedřicha (2006) jsou:

- koncentrace pozornosti na míč a na útočícího hráče s míčem a neustálý pohyb hráčů za míčem,
- agresivní hra, napadání hráče s míčem ve vlastním prostoru,

- intenzivní herní činnost hráčů v těžišti hry a přebírání útočících hráčů,
- maximální snaha o zabránění finální přihrávky a střelby,
- zdvojování útočícího hráče v křídelních prostorech s cílem odebrání míče,
- efektivně využívat signálů postavení mimo hru.

2.7.2 Obranné úkoly hráčů obranné formace v zónové obraně

Obranné úkoly hráčů obranné formace v zónové obraně zahrnují posouvání se do šířky a hloubky, křížování, jednoduchá výměna míst v obraně, vzájemné zabezpečování, vyražení z vlastního obranného prostoru, vytváření tlaku na soupeře s míčem a plnění úkolů vyplývajících ze zásad obranného presinku (Ondřej, 1994).

Proto musí střední obránci organizovat defenzívu a zajišťovat ostatní hráče v řadě. Předpokladem je dostatečná rychlost a vynikající hra hlavou. Krajiní obránci musí mít vynikající kondici. Předpokladem je dostatečná rychlost a schopnost podporovat ofenzívu (Buzek, 2003).

2.7.3 Obranné úkoly hráčů středové formace v zónové obraně

Obranné úkoly hráčů středové formace v zónové obraně jsou posouvání se do šířky a hloubky, neustálé „pendlování“ na velkém prostoru, častá výměna míst a funkcí s koncovými i bránícími hráči, obranný presink. Musí dále dobře komunikovat a spolupracovat (Ondřej, 1994).

Pokud hrají střední středoví hráči vedle sebe mnění se v defenzivním a ofenzivním postavení ve středním podélném pásmu a přebírají odpovědnost za organizaci obrany. Dále vytlačují soupeře ze středu do stran, kde hrozí menší ohrožení branky a vytvářejí obranné trojúhelníky s křídelním středopolařem a jedním z koncových hráčů a podílejí se na zdvojování. Také zahušťují střed hřiště při těžišti hry u postranní čáry, vytvářejí presinkové zóny ve středu hřiště a obsazují do hloubky nabíhající hráče soupeře na úroveň obranné formace i za ní (Buzek, 2003).

2.7.4 Obranné úkoly hráčů útočné formace v zónové obraně

„Filtrování“ útoku na polovině soupeře v tzv. první obranné řadě, výběr místa všemi směry ústupem v hloubce pole, vracení se a pronásledování dopředu nabíhajícího bránícího hráče soupeře (Ondřej, 1994).

Krajní útočníci jsou dle Buzka (2003) iniciátory agresivního napadání soupeře s míčem v presinkových zónách po stranách hřiště nebo ustupují za účelem vykrytí obranného prostoru pro udržení jednolitého obranného bloku. Dále odstupují ze slabé strany a zahušťují střed hřiště mírným pohybem vzad pro udržení kompaktnosti a vzájemného zajištění, při vedení útoku soupeře středem se přesouvají do středu hřiště a uzavírají přímý postup soupeře středem a vypomáhají krajním obráncům při zdvojování soupeře v jejich herním prostoru.

Hrotový hráči jsou odpovědní dle Buzka (2003) za narušování výstavby útoku soupeře v jeho zárodku, takticky si počínají v rozhodnutích mezi aktivním získáním míče nebo zpomalování pohybu soupeře vpřed – přesouvají se s pohybem míče do stran, vzájemně se podporují ve vykrývání jedné poloviny hřiště a snaží se vytlačit soupeře do stran. Ve speciálních situacích se snaží o vystižení zpětné přihrávky brankáři. Při presinku na útočné polovině atakují hrotoví hráči nejbližší hráče obranné formace včetně brankáře.

3 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

3.1 Hlavní cíl

Shromáždit literární poznatky o herních systémech vycházející z rozestavení 4-3-3 a navrhnout metodiku tréninku.

3.2 Úkoly bakalářské práce

1. Shrnout poznatky o vývoji herních systémů ve fotbale od vzniku do současnosti.
2. Vyhledat odborné zdroje zaměřené na obrannou a útočnou fázi v moderním fotbale.
3. Vybrat a zpracovat poznatky z odborných zdrojů specifické pro systém hry vycházející z rozestavení 4-3-3.
4. Vypracovat návrh metodiky tréninku pro herní systém vycházející z rozestavení 4-3-3 inspirovaný italským výukovým materiálem.

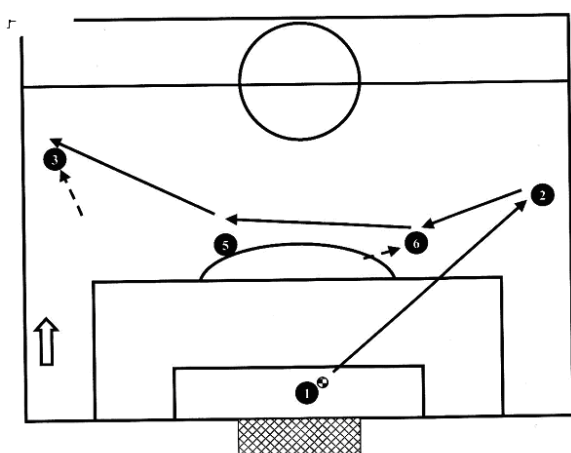
4 METODIKA

V bakalářské práci bylo ke splnění cílů a úkolů využito metody historické, kterou jsem využil pro shromáždění nejdůležitějších informací z domácích a zahraničních literárních zdrojů a dalších pramenů. Tyto informace jsem pomocí analýzy, syntézy a komparace zpracoval a navrhl jsem metodiku tréninku pro fotbalový herní systém vycházející z rozestavení 4-3-3.

5 Výsledky a diskuze

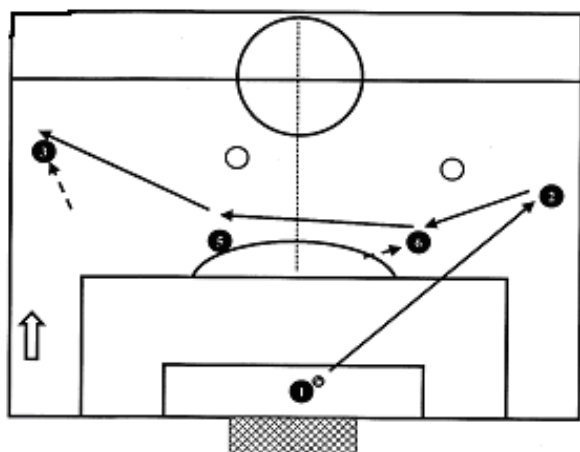
5.1 Metodika nácviku a herního tréninku v útočné fázi

U nácviku modelových cvičení je třeba dodržet postupnost kroků: 1. grafická ukázka na tabuli před tréninkem, 2. nácvik bez soupeře, zpomalená forma, 3. nácvik s minimálním bráněním soupeře, 4. nácvik v zápasovém tempu v početní převaze o 2-3 hráče, 5. hra v podmínkách blízkých utkání (početní vyrovnanost, bránění, prostor), 6. cvičení v zápasové kvalitě s kreativními a improvizními prvky

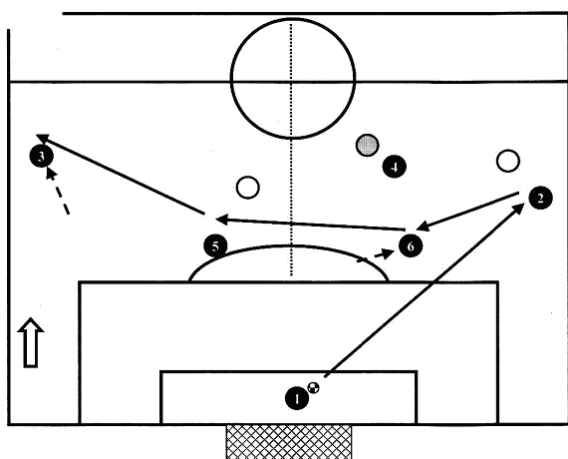
Obrázek 12. (Lucchesi, 2004)

Otvírání hry -bez odporu, krajní obránce provádí krátké vedení vpřed zaseknutí a přihrává vnitřnímu obránci, následné otočení a situace se opakuje na druhé straně.

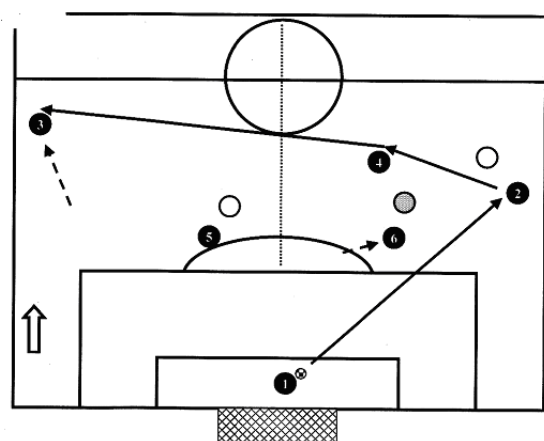
Obrázek 13. (Lucchesi, 2004)

Stejně jako předchozí cvičení, ale s dvěma obránci, každý v jedné zóně.

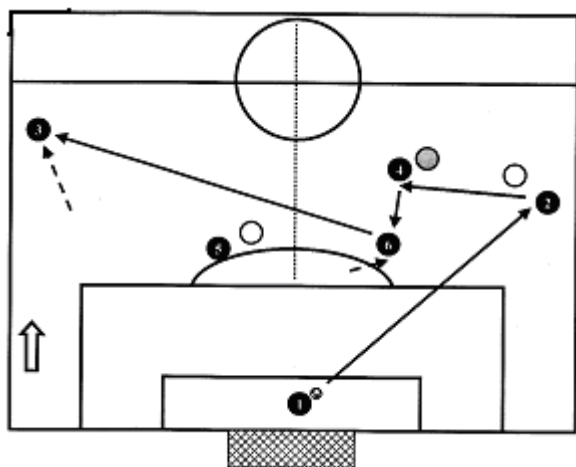
Obrázek 14. (Lucchesi, 2004)

Cílem 4 obránců a záložníka je převést míč přes půlící čaru kombinací tj.:bez vedení míče delším jak 5m. Bílý brání každý ve svém sektoru, šedý může v obou sektorech.

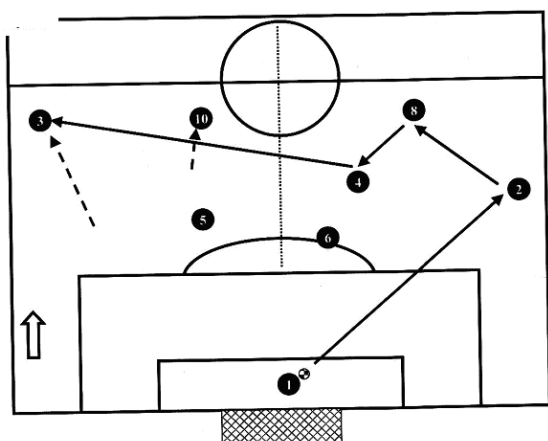
Obrázek 15. (Lucchesi, 2004)

Další dvě varianty stejného cvičení. Otočení hry provede defenzivní záložník.

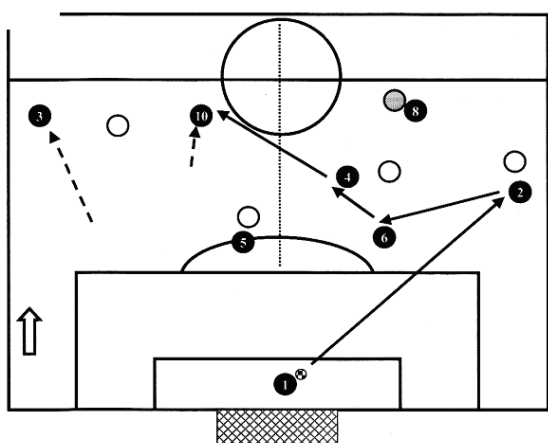
Obrázek 16. (Lucchesi, 2004)

Varianta předchozího cvičení kdy obsazený defenzivní záložník kombinuje se středovým obráncem, který provede otočení na volnou polovinu.

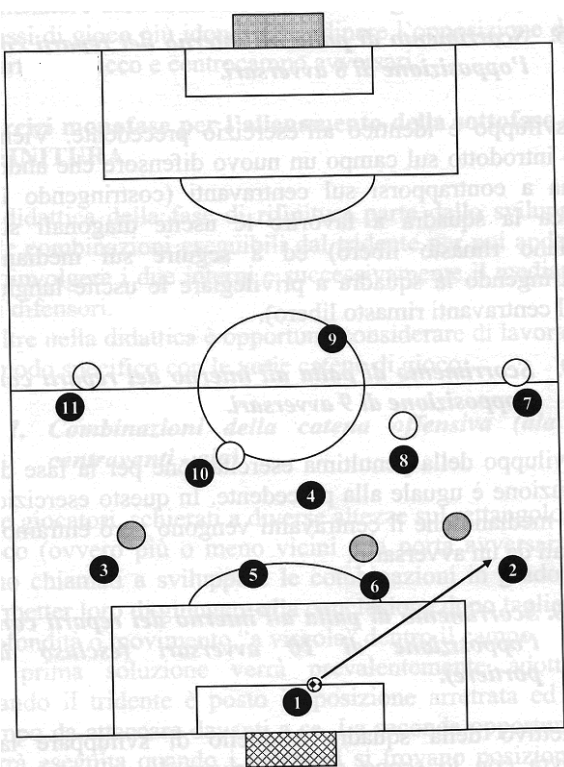
Obrázek 17. (Lucchesi, 2004)

Cvičení obránců se zálohou bez bránění s cílem dlouhých přihrávek na slabou stranu.

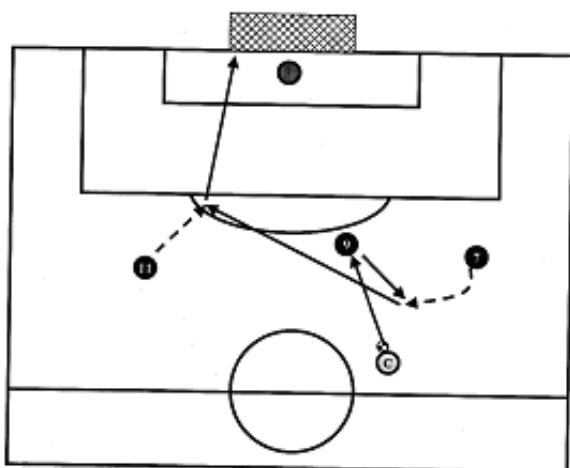
Obrázek 18. (Lucchesi, 2004)

Stejná situace s obráněním 2 soupeřů v každém sektoru plus šedý v libovolném sektoru.

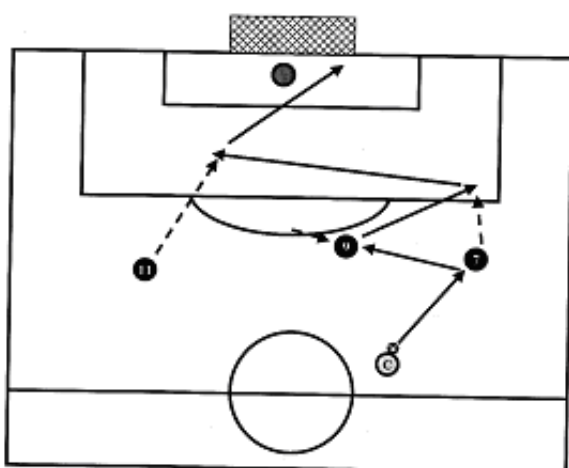
Cílem cvičení 10 na 7 překonat bránění 7 hráčů přihrát na středního útočníka za půlící čarou. Hráči v šedém brání obránce a 4 hráči v bílém obsazují tři hráče středové formace plus dva křídelní hráče.

Obrázek 19. (Lucchesi, 2004)

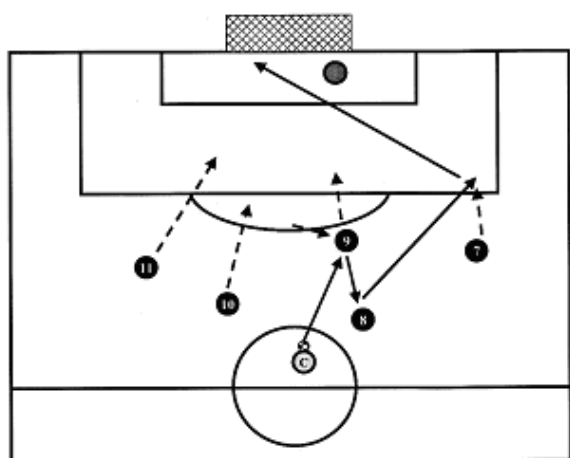
Obrázek 20. (Lucchesi, 2004)

Fáze zakončení začíná opět bez odporu protivníka. Kombinaci tří útočníků zahajuje trenér přihrávkou na jednoho z nich a vyžaduje rychlé zakončení.

Obrázek 21. (Lucchesi, 2004)

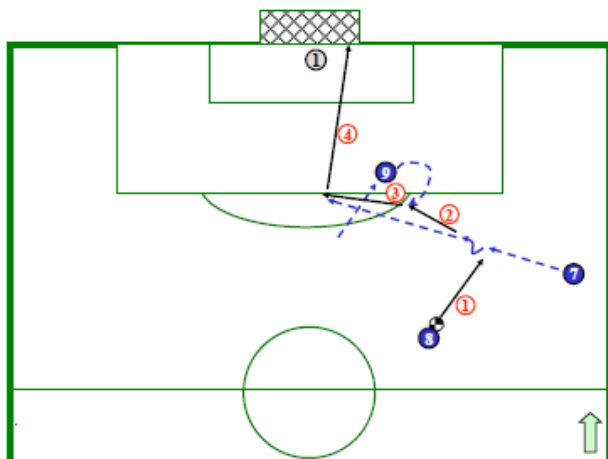
Další kombinační varianta stejného cvičení opět s využitím řetězce křídlo-střední útočník-křídlo

Obrázek 22. (Lucchesi, 2004)

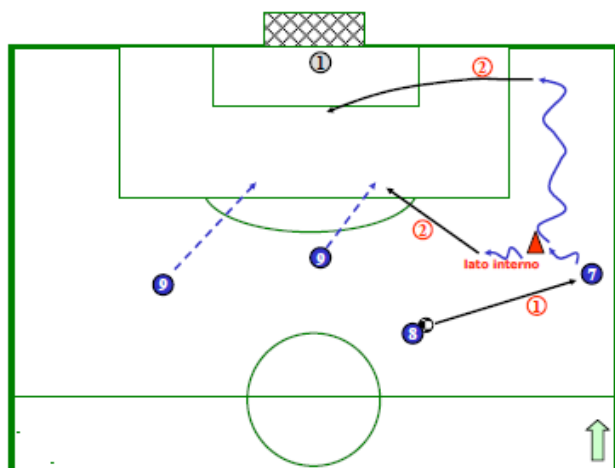
Do kombinace před zakončením zapojení ofenzivní hráči středové formace. Jeden s typických řetězců tohoto rozestavení střední útočník -křídlo - vnitřní záložník.

5.2 Možnosti řešení útočné fáze

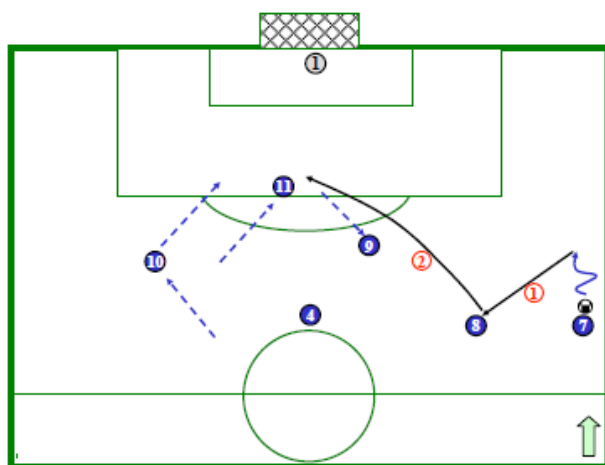
Obrázek 25. (www.allenatore.net)

Na tomto obrázku vidíme jednu z možností vedení útoku přes křídelního útočníka, který si sbíhá pro přihrávku v prostoru mezi středovou a útočnou formací, přebírá míč, naráží si ho o středového útočníka, který mu zpětnou přihrávkou připraví střeleckou pozici na hranici pokutového území.

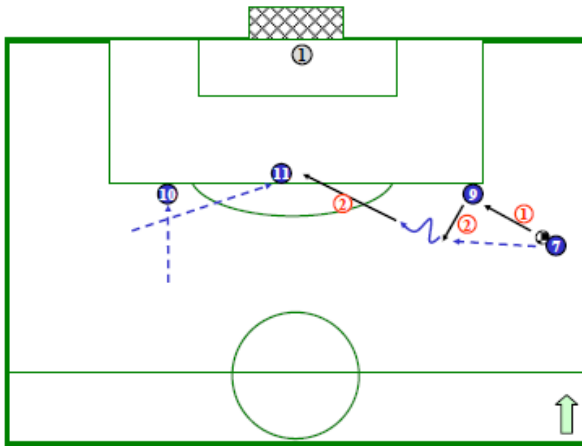
Obrázek 26. (www.allenatore.net)

Po otevírací přihrávce od vnitřního záložníka provádí křídelní útočník obcházení 1 na 1 a připravuje střeleckou pozici pro své 2 spoluhráče z útoku.

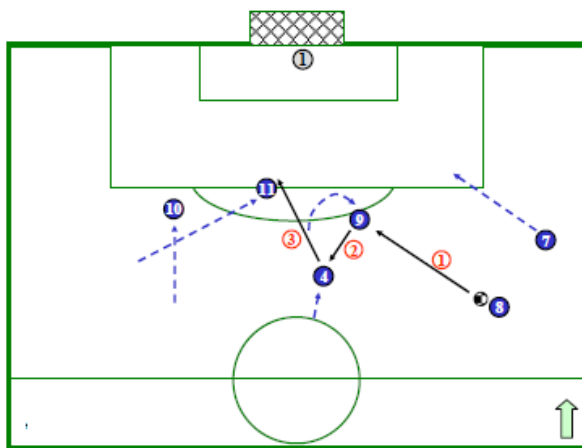
Obrázek 27. (www.allenatore.net)

Křídelní útočník vedoucí míč krajní vertikálou náhle zasekne a vrací míč do kombinace vnitřnímu záložníkovi, který diagonální přihrávkou na střed pokutového území nabízí střeleckou pozici pro středního útočníka a zabíhajícího druhého vnitřního záložníka.

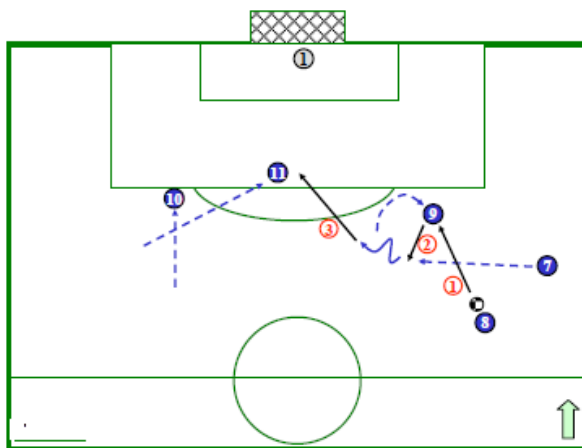
Obrázek 28. (www.allenatore.net)

Krajní útočník se z pozice od postraní čáry uvolňuje narážkou se středovým útočníkem a připravuje střeleckou pozici pro druhého křídelního útočníka přibíhajícího na střed pokutového území.

Obrázek 29. (www.allenatore.net)

Akce začíná u krajního vnitřního záložníka v krajní vertikále, který zachází hloubkovou přihrávkou středního útočníka po uvolnění, k němu vystupuje do spolupráce defenzivní záložník a průnikovou přihrávkou nabízí zakončení křídelnímu útočníkovi ze slabé strany.

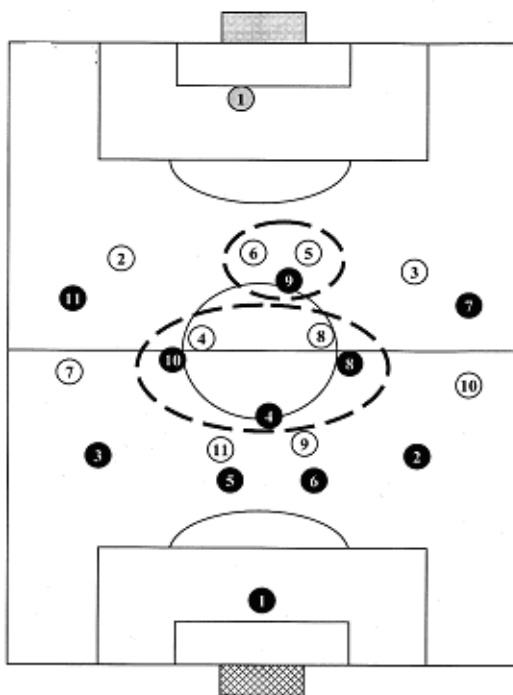
Obrázek 30. (www.allenatore.net)

Akce začíná opět u krajního vnitřního záložníka v širokém postavení, opět na uvolňující ho se středního útočníka, ovšem tentokrát se do spolupráce zapojí křídelní útočník a po krátkém vedení směrem do středu hrací plochy nachází přihrávkou krajního útočníka z druhé strany.

5.3 Optimalizace řešení ve vztahu k soupeři

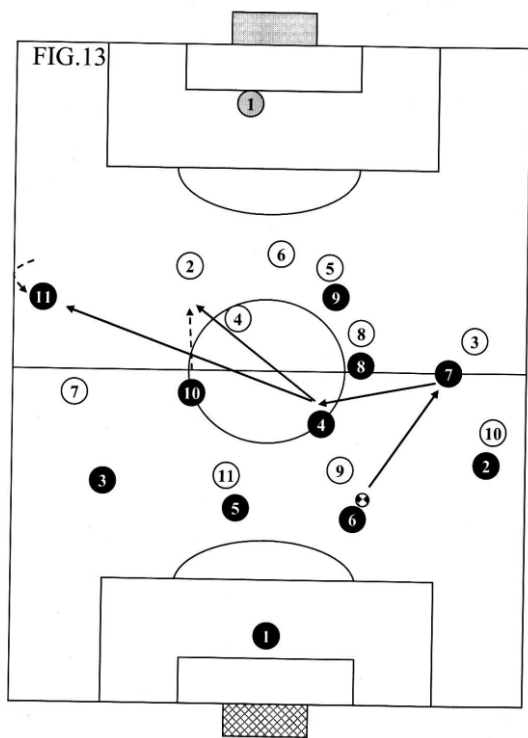
Principem následujících řešení ofenzivy proti různým rozestavením soupeře je překonání odporu při zahájení ofenzivy a získání výhodného postavení s míčem pod kontrolou v prostorech před obranou soupeře popř. za soupeřovou obrannou zónou.

5.3.1 Optimalizace řešení proti rozestavení 4-4-2

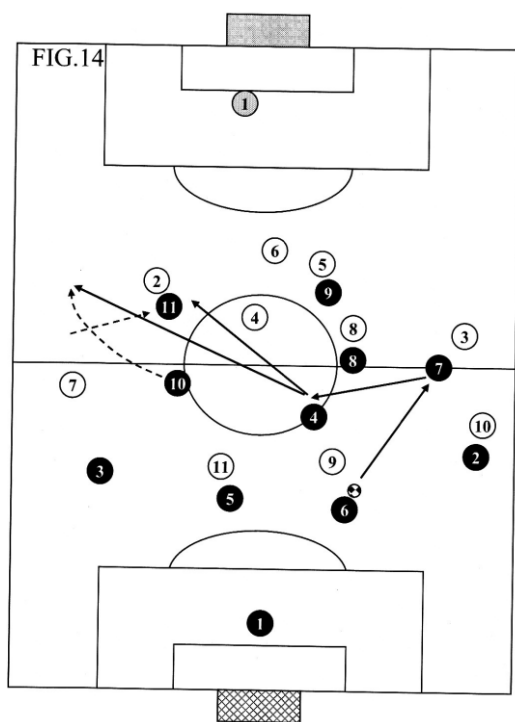
Pokud porovnáme naše rozestavení s rozestavením soupeře 4-4-2, vyplývá nám jak je patrné na obrázku početní výhoda ve středu záložní formace 3-2, zato početní nevýhoda v centrální oblasti soupeřovi obrany, kde máme pouze jednoho útočníka na dva obránce soupeře.

Obrázek 34. (Lucchesi, 2004)

Obrázek 35. (Lucchesi, 2004)

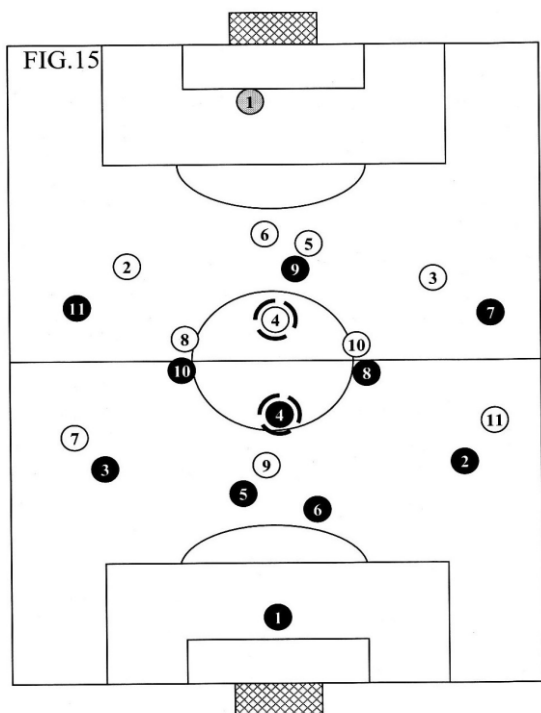
V praxi je výhodné po zahájení útoku přes krajní vertikálu přenést těžiště hry přes defenzivního záložníka na oslabenou stranu soupeře přes krajního vnitřního záložníka nebo dlouhým míčem na křídelního útočníka.

Obrázek 36. (Lucchesi, 2004)

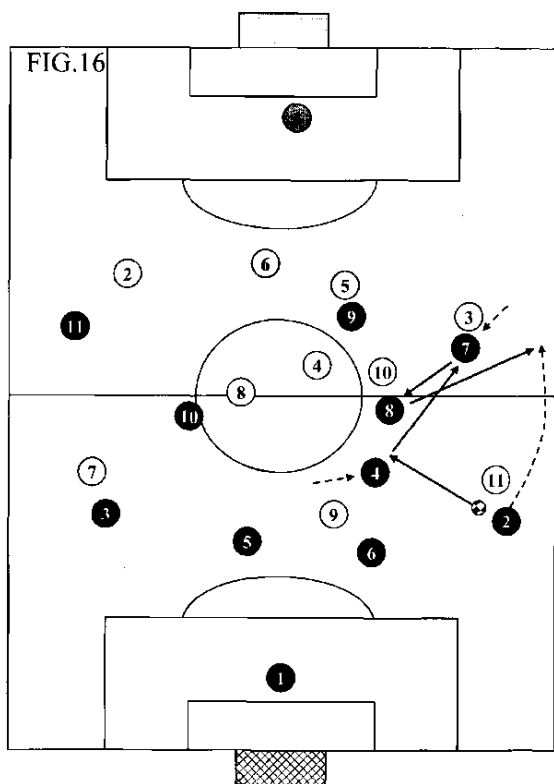
Na obrázku je obdobná varianta s otevřením hry přes pravé křídlo a opět otočením přes středního defenzivního záložníka, avšak tentokrát levý křídelní útočník nabídne řešení odběhnutím od postranní čáry ke středu hřiště a otevírá tak prostor pro tandemové zaběhnutí levého vnitřního záložníka.

5.3.2 Optimalizace řešení proti rozestavení 4-3-3

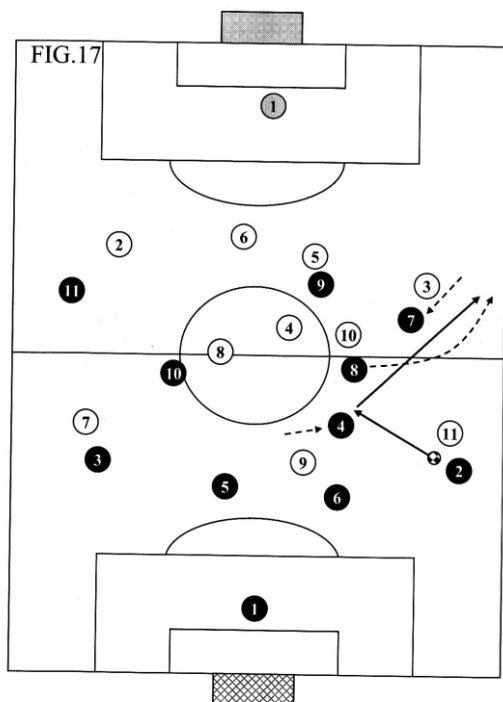
V rozestavení proti soupeři 4-3-3 mají volný prostor defenzivní záložníci, proto bude velmi obtížné zakládat akce přes středního útočníka.

Obrázek 37. (Lucchesi, 2004)

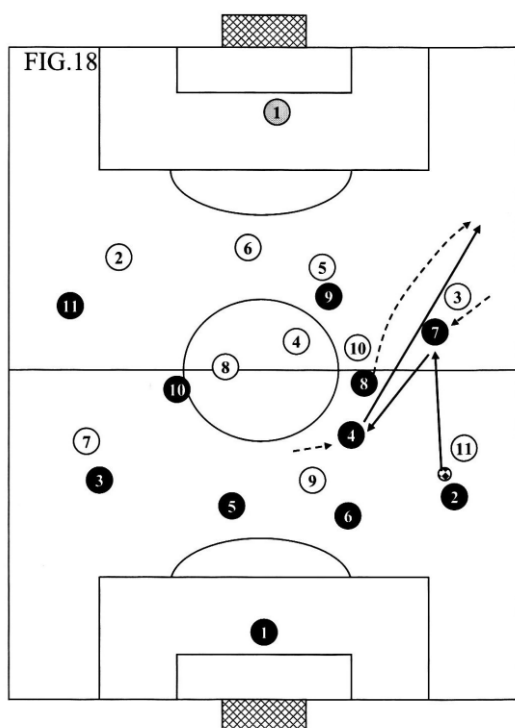
Nabízí se řešení podniknout přechod do útoku diagonálními přihrávkami přes krajní vertikálu s využitím defenzivního záložníka, křídelního útočníka a ve stejné vertikále hrajícího vnitřního záložníka a následným hlubkovým vystoupením krajního obránce a jeho zapojením se do kombinace v útočné zóně.

Obrázek 38. (Lucchesi, 2004)

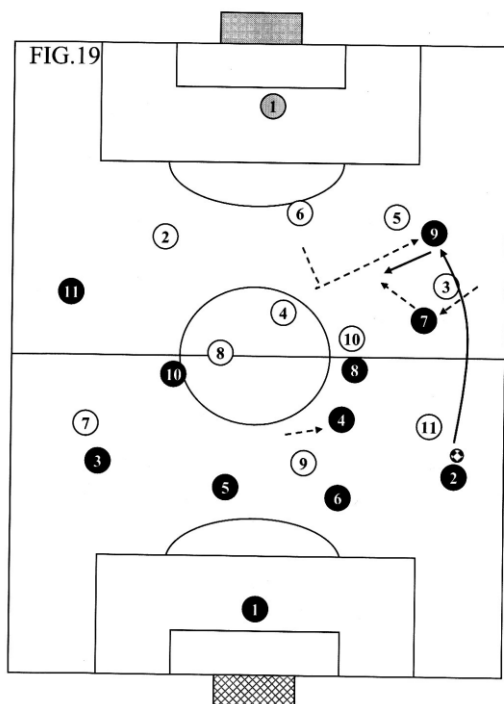
Obrázek 39. (Lucchesi, 2004)

Dalším řešením je podniknout přechod do útoku diagonálními přihrávkami přes krajní vertikálu s využitím defenzivního záložníka křídelního útočníka a stejné vertikále hrajícího vnitřního záložníka s využitím tandemu

Obrázek 40. (Lucchesi, 2004)

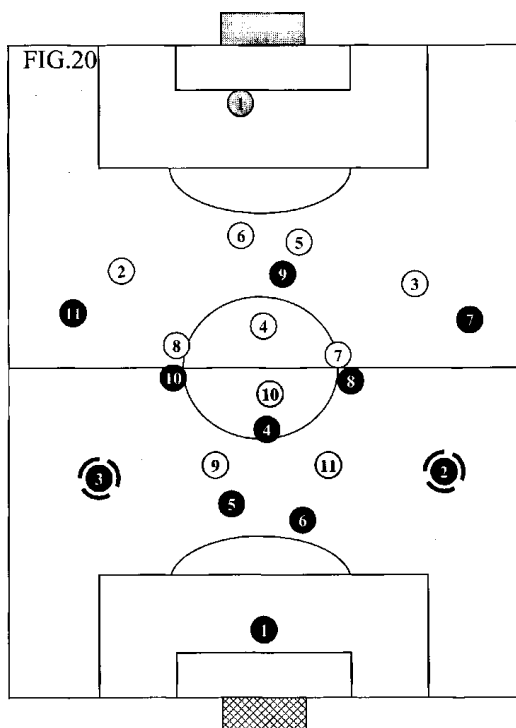
Akce podobná s předchozím řešením ovšem tentokrát dojde k otevření hry přímo na krajního útočníka, který svým pohybem pro míč a zapojením se do kombinace v hloubce hřiště uvolní prostor na kraji soupeřové obranné linie pro vystoupení krajního vnitřního záložníka.

V tomto modelu akci zahájí krajní obránce dlouhým míčem na středního útočníka do uvolněného prostoru krajním útočníkem ve své vertikále.

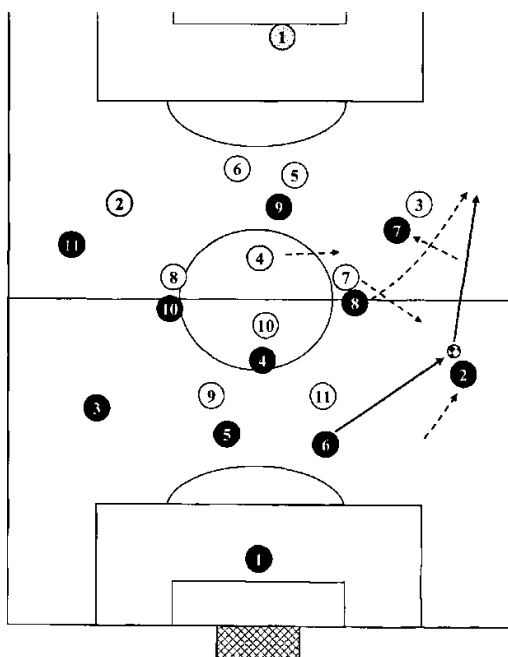
Obrázek 41. (Lucchesi, 2004)

5.3.3 Optimalizace řešení proti rozestavení 4-3-1-2 - diamant

Ve středové zóně stojíme proti přečíslení soupeře, proto je takticky výhodné využít pro vedení útoku krajních zón.

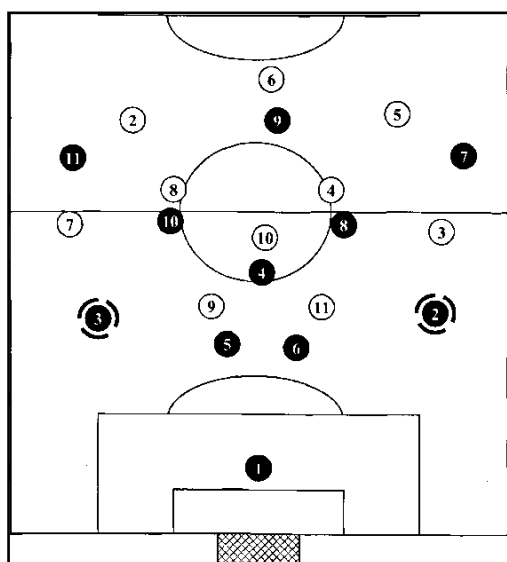
Obrázek 42. (Lucchesi, 2004)

Obrázek 43. (Lucchesi, 2004)

Obrázek ukazuje typické zapojení krajního obránce po převzetí diagonální přihrávky, jeho vystoupení do středové formace a kolmý průnikový míč pro krajního vnitřního záložníka kolem postraní čáry po předchozím odtažení krajního obránce soupeře z tohoto prostoru cíleným šířkovým pohybem křídelního útočníka.

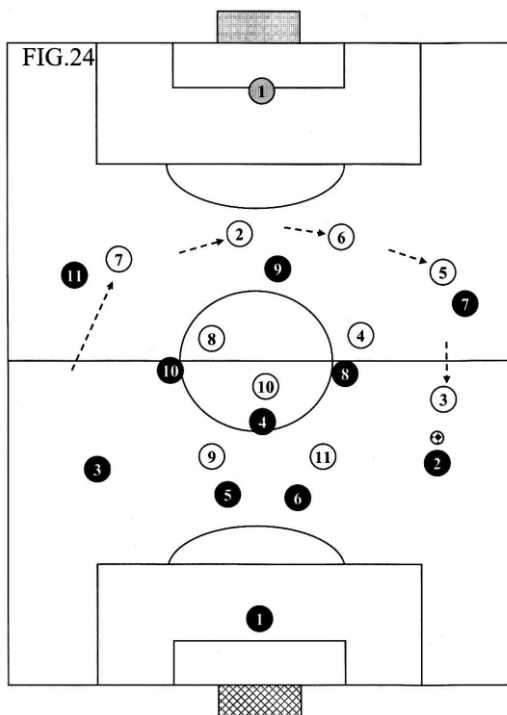
5.3.4 Optimalizace řešení proti rozestavení 3-4-1-2

Obrázek 44. (Lucchesi, 2004)

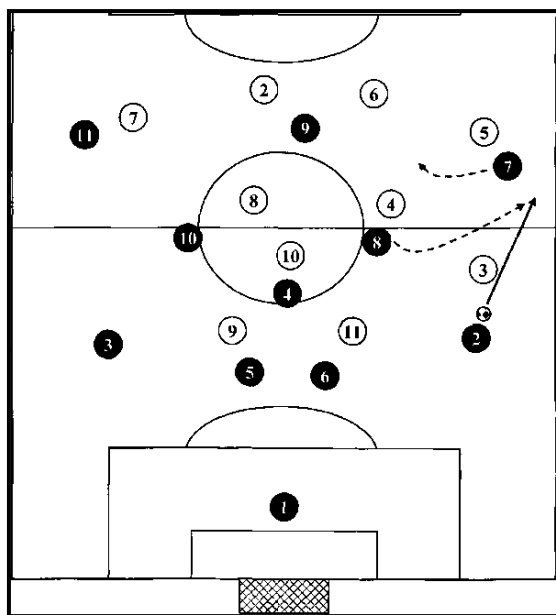
Je velmi pravděpodobné, že soupeř původně v rozestavení 3-4-1-2 učiní zvláštní opatření, aby se vyhnul riziku plynoucímu z poměru sil v jeho obranné zóně, které je takto 3 proti 3 bez zajištění.

Pokud dodrží svoje základní postavení, bude výhodné vést ofenzivní činnost otevřením hry krajním obráncem a následně hloubkovou přihrávkou na středního útočníka s podporou křídelních a ofenzivních středových hráčů.

Obrázek 45. (Lucchesi, 2004)

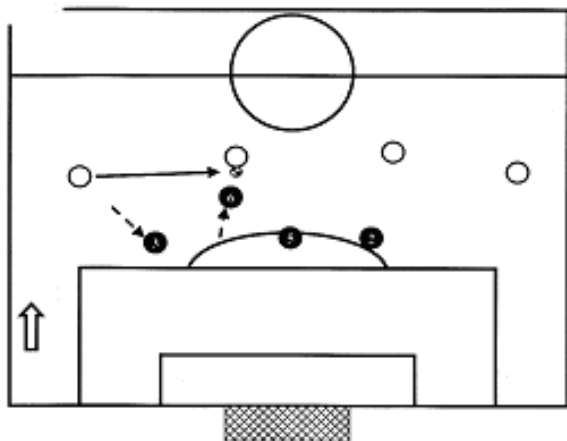
Pravděpodobnější je varianta, že soupeř zabezpečí svůj prostor posunem do středu obranné zóny a zatažením krajního hráče středové formace na slabé straně.

Obrázek 46. (Lucchesi, 2004)

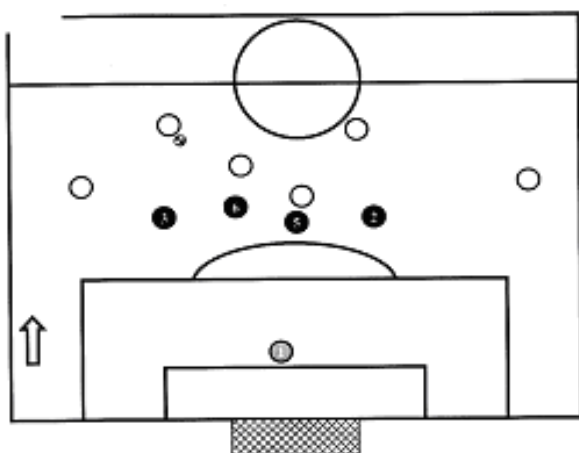
Vzhledem k situaci ve středu záložní formace se nabízí přijatelnější varianta postupu diagonální přihrávkou krajní vertikálou, které musí předcházet pohyb založený na výměně pozic mezi krajním záložníkem a křídelním útočníkem za účelem destabilizace defenzivy soupeře.

5.4 Metodika nácviku a herního tréninku v obranné fázi

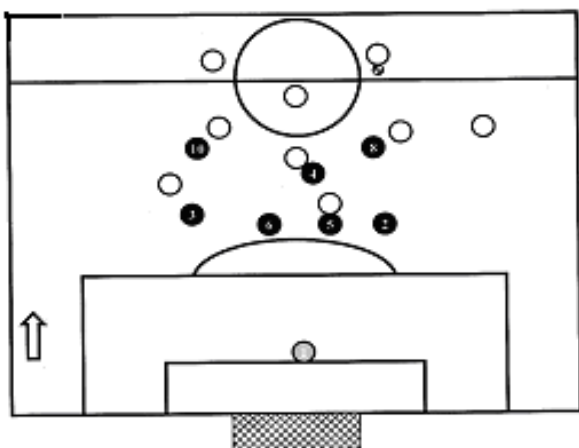
Obrázek 47. (Lucchesi, 2004)

První cvičení se zaměřuje na vystupování a vzájemné zajišťování 4 obránců v řadě. Jeden vystupuje na hráče s míčem před sebou a tři ostatní tvoří jistící obrannou linii.

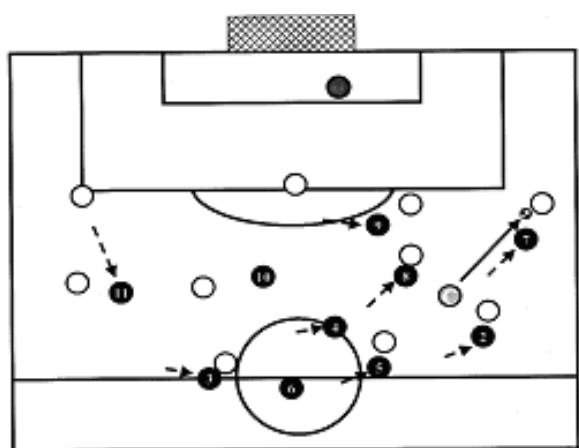
Obrázek 48. (Lucchesi, 2004)

4 proti 6: Herní cvičení přenáší obranné mechanismy vystoupení a zajištění do herní praxe.

Obrázek 49. (Lucchesi, 2004)

Cvičení 7 proti 9: Zapojuje v součinnosti obrany i práci záložní formace při defenzivě na vlastní polovině hrací plochy. Především se soustředí na hru v bloku a vzájemné zajišťování

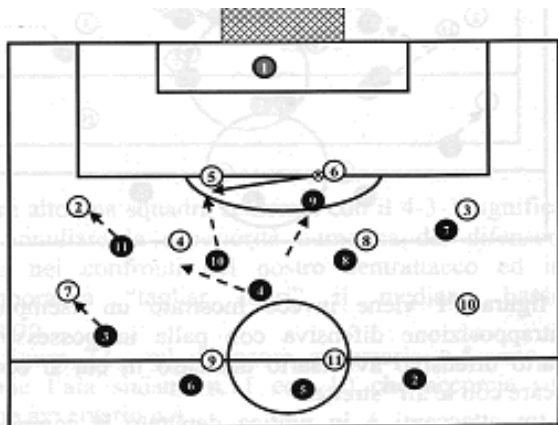

Obrázek 50. (Lucchesi, 2004)

7+4 obránci proti 11: Cvičení připravuje hráče na vysunutý presink. Trenér přihraje míč obránci bílých a černí provádí okamžité aktivní napadání míče a obsazení hráčů v jeho blízkosti podle taktických pokynů.

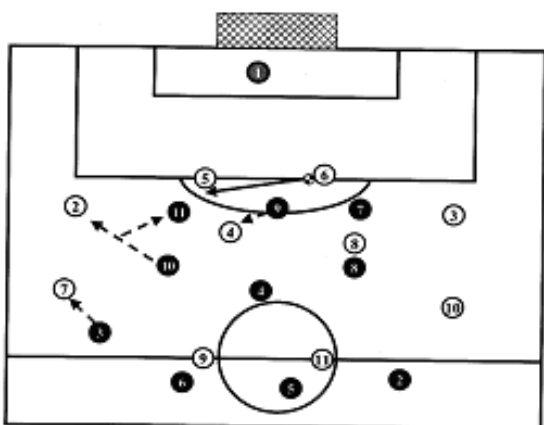
5.5 Možnosti řešení obranné fáze

5.5.1 Možnosti řešení proti rozestavení 4-4-2

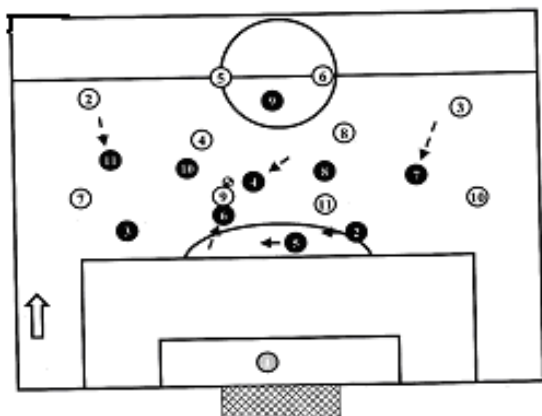
Obrázek 51. (Lucchesi, 2004)

Napadání proti 4-4-2 v širokém postavení krajních útočníků, když je míč uprostřed soupeřovi obranné zóny.

Obrázek 52. (Lucchesi, 2004)

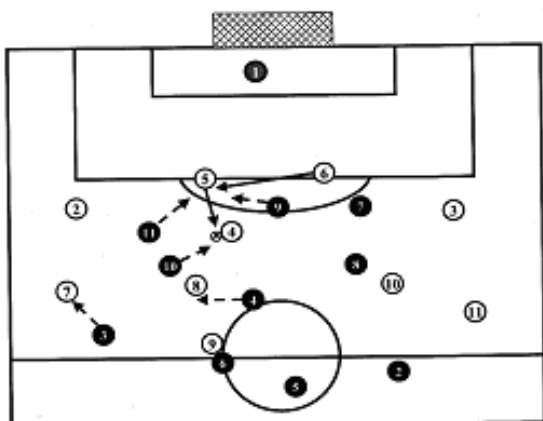
Napadání proti 4-4-2, když je míč uprostřed soupeřovi obranné zóny a naše postavení útočníků je blízko u sebe na středu hrací plochy

Obrázek 53. (Lucchesi, 2004)

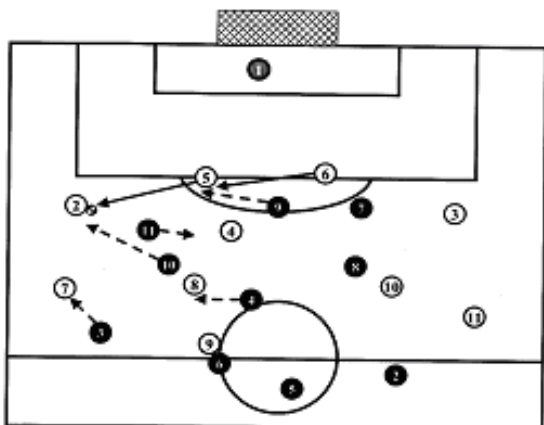
Možnost řešení proti 4-4-2 na vlastní polovině: Obrázek ukazuje řešení obsazování soupeře před vlastním pokutovým územím. Vystoupení vnitřního obránce je podpořeno napadáním defenzivního hráče středové formace.

5.5.2 Možnosti řešení proti rozestavení 4-3-3

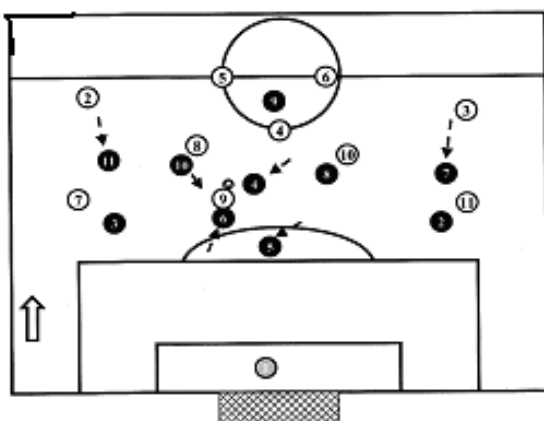
Obrázek 54. (Lucchesi, 2004)

Princip řešení proti 4-3-3: ukazuje vystoupení středního vnitřního záložníka na defenzivního záložníka soupeře a obsazení vnitřního hráče soupeře naším defenzivním záložníkem.

Obrázek 55. (Lucchesi, 2004)

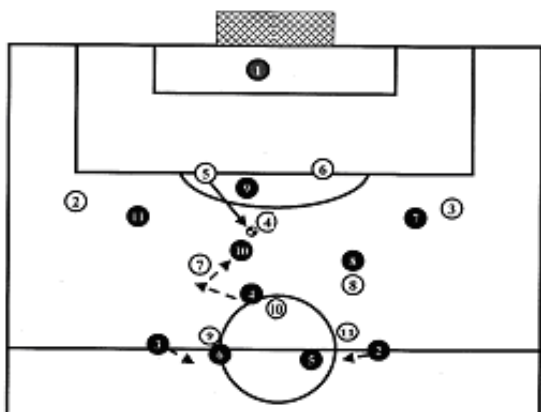
Uvádí příklad vystoupení po soupeřově rozehrávce do krajní vertikály na krajního obránce v případě, že křídelní hráč není v bezprostřední blízkosti. Vystoupení krajního vnitřního záložníka obsazení nejbližších hráčů středovým útočníkem a celkový posun hráčů do těžiště hry.

Obrázek 56. (Lucchesi, 2004)

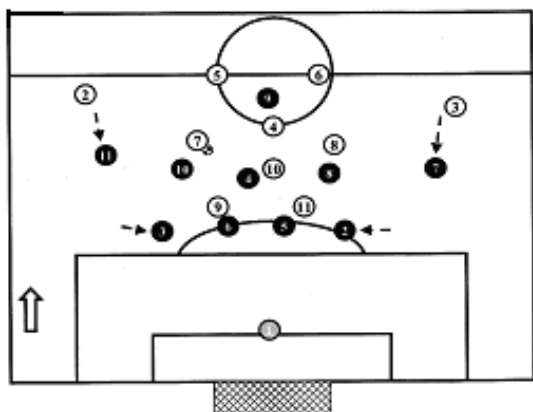
Princip řešení proti 4-3-3 na vlastní polovině: ukazuje napadání středním obráncem a zdvojení defenzivním záložníkem a vnitřním záložníkem. Posun křídelních hráčů útočné formace do zatažené pozice.

5.5.3 Možnosti řešení proti rozestavení 4-3-1-2

Obrázek 57. (Lucchesi, 2004)

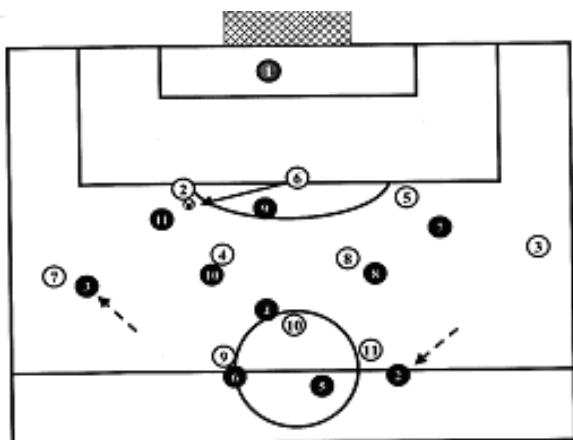
Princip řešení proti 4-3-1-2 diamant – vystoupení a napadání při rozehrávce na defenzivního záložníka. Náš tým reaguje vystoupením krajního vnitřního, který je blíže míče, vstoupení defenzivního záložníka na uvolněného hráče a pohyb krajních obránců do středu za účelem zajištění vnitřních obránců.

Obrázek 58. (Lucchesi, 2004)

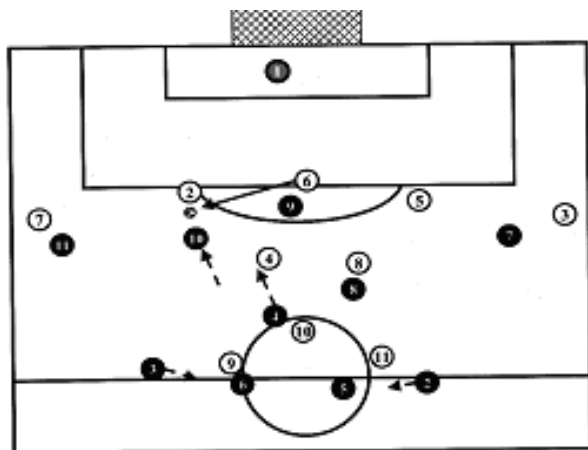
Na vlastní polovině vzhledem k početní převaze ve středové zóně je nutné sestoupení křídelních útočníků do středové zóny za účelem zajištění prostoru.

5.5.4 Možnosti řešení proti rozestavení 3-4-1-2

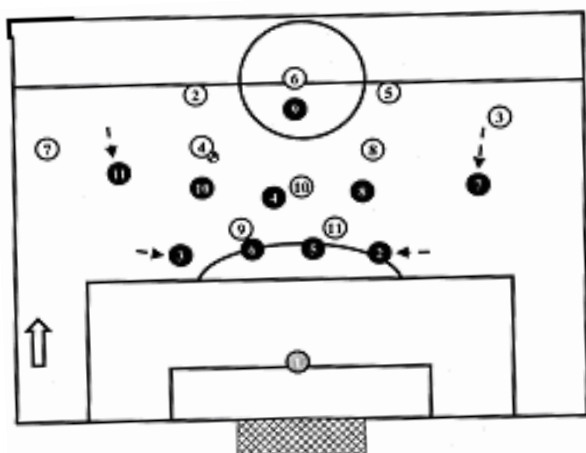
Obrázek 59. (Lucchesi, 2004)

Princip řešení proti 3-4-1-2: varianta se vystoupením křídelních útočníků na to navazujícím vystoupením krajního obránce.

Obrázek 60. (Lucchesi, 2004)

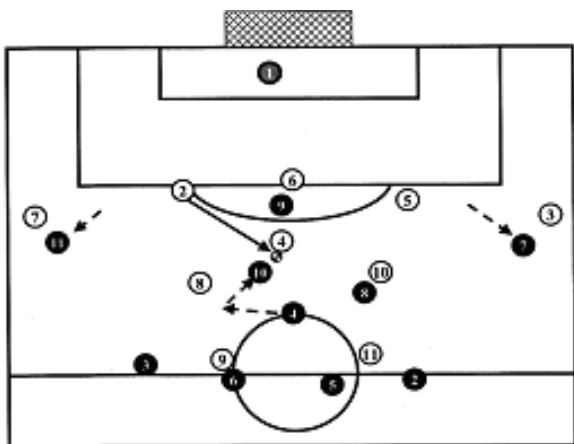
Varianta při širokém postavení hráčů útočné formace: vystoupení krajního vnitřního záložníka a vystoupení defenzivního záložníka na pokrytí hráče číslo 4.

Obrázek 61. (Lucchesi, 2004)

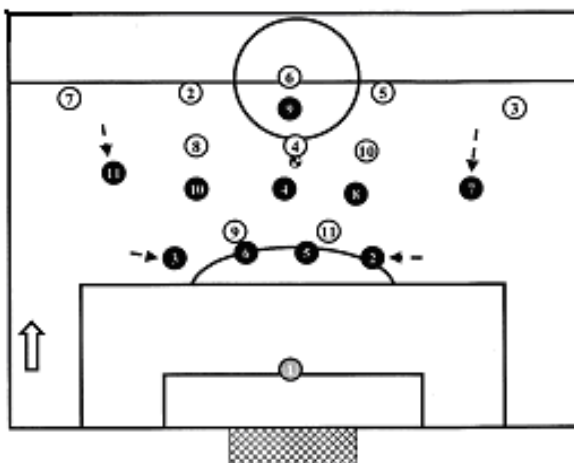
Princip řešení proti 3-4-1-2 na vlastní polovině je nutné zatažení krajních hráčů útočné formace do bloku.

5.5.5 Možnosti řešení proti rozestavení 5-3-2

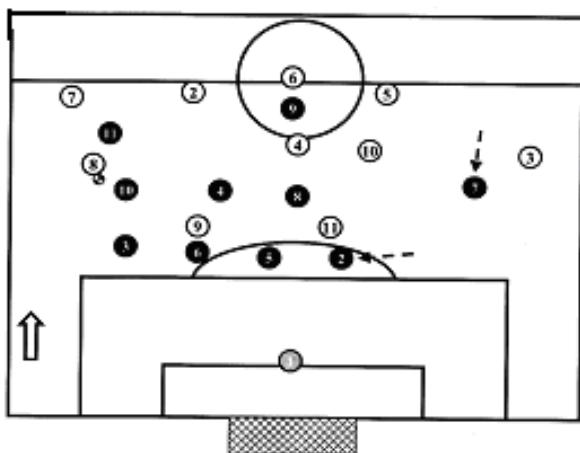
Princip řešení proti 5-3-2: vystoupení následuje až po diagonální přihrávce na defenzivního záložníka číslo 4.

Obrázek 62. (Lucchesi, 2004)

Princip řešení na vlastní polovině: prostorové zajištění křídelních útočníků sestoupením do středové zóny.

Obrázek 63. (Lucchesi, 2004)

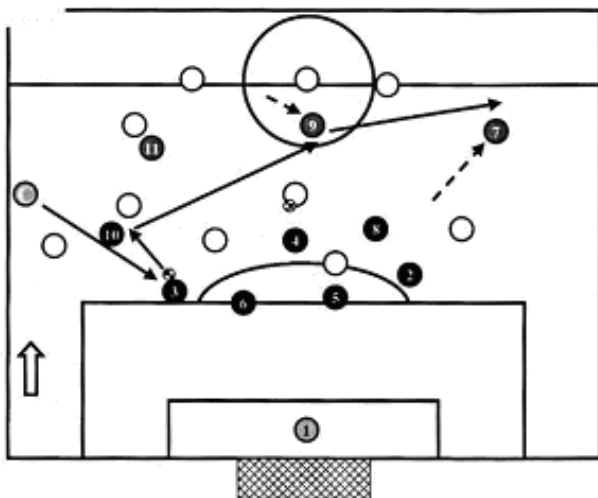
Princip řešení na vlastní polovině celkovým posunem do těžiště hry při útoku soupeře vedeného krajním hráčem středové formace přes krajní vertikálu.

Obrázek 64. (Lucchesi, 2004)

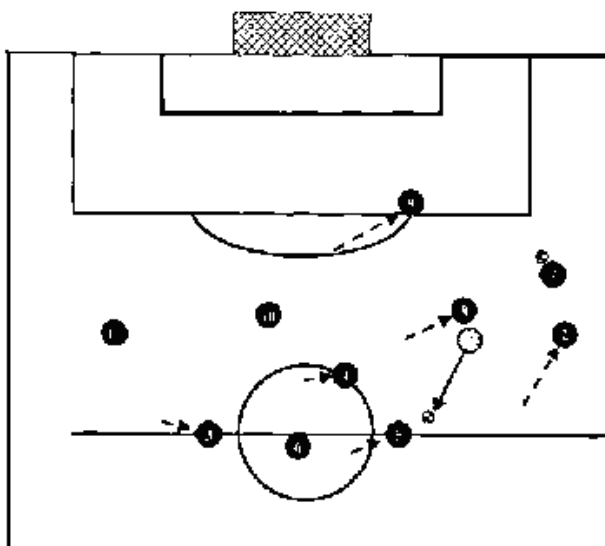
5.6 Přechody mezi obrannou a útočnou fází hry

V tomto kroku se zaměříme na přechody mezi obrannou a útočnou fází hry, tedy činnost týmu při zisku a ztrátě míče během plynoucí hry.

5.6.1 Zásady činnosti při zisku míče

Obrázek 65. (Lucchesi, 2004)

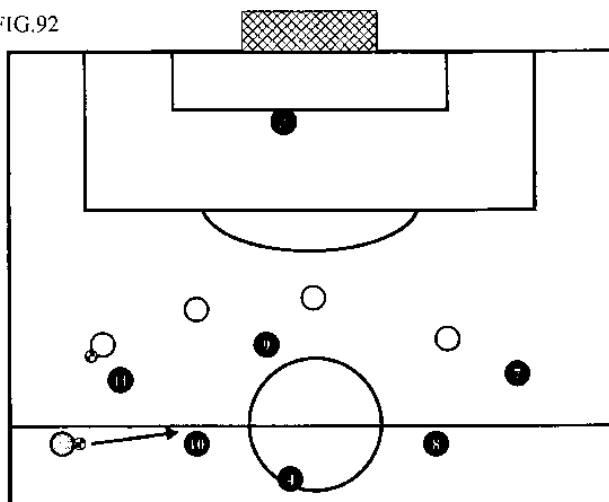
Obrázek 66. (Lucchesi, 2004)

Nácvik přechodu do útočné fáze po zisku míče v obranném postavení před vlastním pokutovým územím. Po zisku míče (od trenéra) dbáme na rychlý přechod do útočné formace s minimem doteků.

V momentě kdy má míč v držení útočná formace, přihraje druhý míč trenér některému z hráčů obranné formace.

Toto cvičení nutí hráče, kteří jsou při finalizaci v útočném postavení přecházet znovu do postavení vhodného pro nové otevírání útočné kombinace.

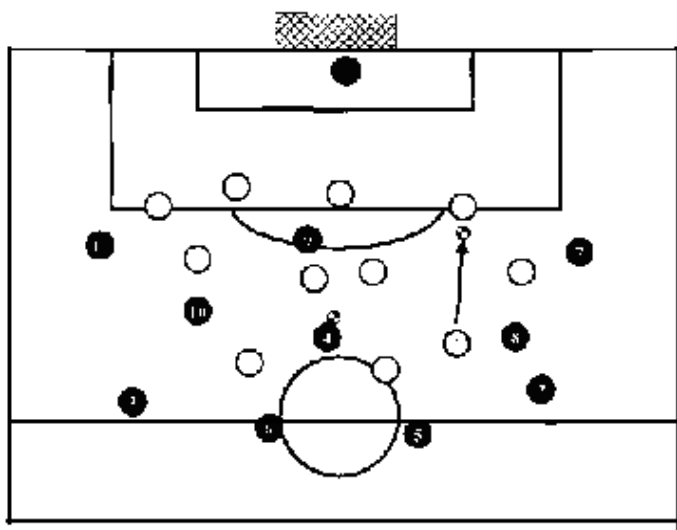
FIG.92

Obrázek 67. (Lucchesi, 2004)

Míč má v držení soupeř ve fázi otevírání hry, když trenér simuluje získání volným míčem a vyžaduje rychlé dohrání akce především vertikálním směrem, dokud je soupeř v nevýhodném postavení.

5.6.2 Zásady činnosti po ztrátě míče

Obrázek 68. (Lucchesi, 2004)

Náš tým v přechodové fázi kombinace když trenér druhým míčem předaným soupeři simuluje ztrátu a vyžaduje podle záměru buď okamžitý presink nebo ustoupení a vytvoření kompaktního obranného bloku.

6 ZÁVĚRY

1. V práci byly shrnuty poznatky o vývoji herních systémů ve fotbale od vzniku do současnosti.
2. Hlavní pozornost byla věnována poznatkům zaměřených na obrannou a útočnou fázi v moderním fotbale specifických pro rozestavení 4-3-3.
3. Byl vypracován návrh metodiky tréninku pro herní systém vycházející z rozestavení 4-3-3 inspirovaný italským výukovým materiálem.
4. Vypracovaný návrh obsahuje především metodiku systému ofenzivy, metodiku systému defenzivy a přechody mezi jednotlivými systémy.
5. Bakalářská práce by mohla být využita při vytváření metodického materiálu pro výuku specializace fotbal a trenérských fotbalových licencích za účelem zvýšení kvality vzdělávání trenérů v České republice.

7 SOUHRN

Cílem bakalářské práce bylo shromáždit literární poznatky o herních systémech souvisejících s rozestavením 4-3-3 a navrhnout metodiku tréninku. Úkolem bylo získat z dostupných odborných zdrojů poznatky vztahující se k danému tématu.

V kapitole přehledu poznatků jsem objasnil vývoj pojmů herní systém a herní rozestavení. Shrnul jsem znalosti o vývoji herních rozestavení ve fotbale od vzniku do současnosti. Vyhledal jsem z odborných zdrojů poznatky zaměřené na obrannou a útočnou fázi v moderním fotbale a z těchto poznatků jsem vybral ty, které se vztahují k rozestavení 4-3-3. Ty jsem přehledně uspořádal a vytvořil tak teoretický základ pro zpracování výsledkové části.

Ve druhé kapitole popisují cíl práce a také úkoly, které mne dovedly ke splnění těchto cílů.

V další kapitole pak uvádím metodiku, kterou jsem zvolil a dodržoval. S pomocí této metodiky jsem prováděl vlastní výzkumnou práci a podle uvedených úkolů splnil cíle bakalářské práce.

V kapitole výsledky a diskuze jsem na základě předchozích poznatků sestavil návrh metodiky pro trénink herních systémů v rozestavení 4-3-3. Tento návrh obsahuje šest kroků, které postupně obsáhnou celou problematiku těchto systémů. V prvním až třetím kroku je to postupně metodika nácviku ofenzivní fáze hry, možnosti řešení vyplívajícího z rozestavení a optimalizace řešení proti soupeřům hrajících v různých rozestaveních. Kroky čtyři a pět se věnují metodice nácviku defenzivní fáze a řešení defenzivní součinnosti hráčů. Poslední krok se věnuje metodice nácviku přechodu mezi obrannou a útočnou fází hry po zisku, popřípadě ztrátě míče.

7 SUMMARY

The goal of this bachelor's thesis was to collect literature findings about the playing systems concerning the disposition 4-3-3 and to suggest the methodology for training. The goal was to gain the findings concerning the given topic from the available expert sources.

In the chapter of compedium of findings I clarified the development of expressions „playing system“ and „playing disposition“. I summarized the knowledge about the development of the playing systems in football from its origin to the present. I looked up the findings from the expert sources focused on the defensive and offensive phase in modern football and from those findings I chose those ones concerning the disposition 4-3-3. I arranged them and organized clearly and created the theoretical basic for elaboration of the result part.

In the second chapter I am describing the goal of my bachelor's thesis and the tasks that led me to fulfilling those goals.

In the next chapter I am presenting the methodology that I chose and followed. With the help of this methods I was carrying out my own research work and by following the tasks I fulfilled the goals of my bachelor's work.

In the chapter of results and discussion I composed, based on the already gained findings, the suggestion of methodology for the training of the playing systems in the disposition 4-3-3. This suggestion is composed of six steps that will gradually cover the whole problematics of these systems. The steps from one to three cover gradually the methodology of the training of offensive playing phase, the possibilities recruiting from the disposition and the optimalization of solutions against opponents playing in different dispositions. The steps four and five concern the methodology of the training of defensive phase and the solution of the cooperation of defensive players. The last step is focusing on the methodology of the training of the changeover between the defensive and the offensive phase after getting control of the ball or losing it.

8 REFERENČNÍ SEZNAM

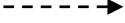

1. Bedřich, L. *Fotbal rituální hra dnešní doby*. Brno: Masarykova univerzita, 2006.
2. Borbély, L., Ganczer, P. a Paldan, R. *Útočenie celého mužstva alebo Ako sa dnes útočí 1. diel. Všeobecná a špeciálna teória útočenia*. Nové Zámky: AZ Print, 2006.
3. Borbély, L., Ganczer, P. a Paldan, R. *Útočenie celého mužstva alebo Ako sa dnes útočí 2. diel Praktická príručka k nácviku ofenzívy*. Nové Zámky: AZ Print, 2006.
4. Buzek, M. a Procházka, L. *Moderní obrana*. Praha: MAC , 2003.
5. Kačáni, L. *Základy strategie a taktiky vo futbale*. Bratislava: Špotr, 1982.
6. Lančí, J. *Kopaná pro trenéry II třídy*. Praha: Olympia, 1979.
7. Lančí, J. *Kopaná pro trenéry III třídy*. Praha: Olympia, 1987.
8. Lucchesi, M. *Modulo 4-3-3* Bozzano: www.allenatore.net, 2004.
9. Macho, M. *Fotbal – vášně 20. století*. Praha: Brána., 1996.
10. Matoušek, F. a kol. *Základy kopané*. Praha: Olympia, 1973.
11. Ondřej, O. *Malá škola fotbalu*. Praha: Olympia, 1990.
12. Skácel, A. *Presink v zónovém bránění*. Olomouc: Vzdělávací středisko trenérů
13. Votík, J. *Fotbalový trénink budoucích hvězd*. Praha: Grada, 2003.

INTERNETOVÁ SÍŤ:

14. <http://www.fotbal-trenink.cz>
15. <http://www.allenatore.net>

Příloha

Vysvětlivky ke grafickému záznamu:

	míč
	pohyb hráče bez míče
	přihrávka
	pohyb hráče s míčem – vedení míče
	střelba (při směřování šipky na branku)
	trenér, cvičitel
	branka
	otevřená branka
	kužely